

Laikrakstam – 73!

Šodien lasītāju rokās nonāk 9495. “Vaduguns” numurs. Laikraksts iznāk kopš 1950.gada 5.marta, un tolaik tas saucās “Balvu Taisnība”. Pricējāties, ka jau septiņdesmit trīs gadus esam kopā. Pricējāties, ka avīzei pieskārušies lasītāji jau vairākās paaudzēs. Pricējāties, ka par laikraksta nozīmību liecina kopdarbs, jo bez lasītājiem un rakstu varoņiem nav iespējama preses izdevuma pastāvēšana. Paldies! Apzinoties, ka pēc patiesības vienmēr būs lielāks pieprasījums nekā piedāvājums, turpināsim iet ceļu kopā, pārvarot dažnedažādus izaicinājumus. Un diemžēl to netrūkst. Uzskatām, ka katra vieta ir unikāla, katrai ir sava **odziņa**. Un patiesi to ik dienu apliecina Ziemeļlatgales ļaudis... Par to noteikti turpināsim vēstīt, – vēlreiz un vēlreiz **PALDIES!**

“Vaduguns” kolektīvs

Muižas mūros atrod “Vaduguni”. Nesen Balvu muižā, veicot sienas demontāžas darbus, atrasts slēpnis. Šķiet, celtnieku izbrīns bija neviltošs, kad cigarešu paciņā viņi atrada 1965.gada 30.marta laikraksta “Vaduguns” numuru un, visticamāk, kāda skolēna uz pusēm pārplēstas līniju burtnīcas lappuses. Kas tad īpašs pirms 58 gadiem izdotajā avīzē? Jāatzīst, uz šo jautājumu atbildes nav. Pirmajā lappusē lasāms, piemēram, ka mūspusē kolhozus un sovhozus vada 30 komunisti, viens komjaunietis un viens bezpartejiskais. Savukārt skolēna rakstu darbos var rast atbildi, kas izraisījis kultūras uzplaukumu XV un XVI gadsimtā. “...Buržuāzija gribēja jautri un lepnī dzīvot. Arhitekti pēc pasūtījuma cēla greznas pilis, mākslinieki gleznoja skaistas gleznas, skulptori izkala statujas no marmora. Ar šīm statujām, gleznām bagātnieki izgreznoja savas pilis!” raksta Henriks Vizulis 1965.gada 21.maijā. Romāna “Mērnieku laiki” personāža Kenča vārdiem, kā sacīt jāsaka, izsakoties, kas uzrakstīts, to ar citi neizcirtīsi.

Īsziņas

- Nākamajā **Vadugunī**
- **Piemin nacionālo partizānu bruņoto pretestību**
Atceres pasākumi Balvu novadā
- **“Iztēle. Izdoma. Improvizācija”**
Popiela un modes skate Viļakā

Turpina apgūt latgaliešu valodu

Jau otro gadu turpinās latgaliešu valodas un rakstu apguve Bērzpils pamatskolā. Ar Latvijas valsts mežu un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu skolēniem ir iespēja mācīties ne tikai runāt, bet arī rakstīt latgaliski. Nodarbības notiek pēc skolotāja izstrādāta tematiskā plāna. Skolēni mācās stāstīt par sevi, savu ģimeni, māju, pagastu, novadu un Latgales dabu. Labākais palīgs lasītprasmes un sarunvalodas attīstīšanā ir I.Šuplinskas, L.Rundānes, A.Andrejevas grāmata “Gostūs pi Boņuka. Stuosti bērniem par Latgoli”.

Piedalās konkursā

AS “Latvenergo” organizētajam 8. un 9. klašu erudīcijas konkursam “FIZMIX Eksperiments” šogad pieteikusies 231 komanda, no kurām 41 pārstāv Latgali. Līdz 27.martam Rēzeknes, Daugavpils, Viļakas, Ludzas, Krāslavas, Balvu un citu pilsētu jaunieši atlasēs kārtās risinās

uzdevumus par nākotnes enerģiju, pelnot punktus un iespēju piedalīties pusfinālā, kas norisināsies 15.aprīlī, Latvijas Fizikas festivāla ietvaros. Erudīcijas konkurss šogad pulcē 1155 skolēnus no 145 skolām. Latgalē aktīvi pieteikušās Balvu novada skolas, kopumā pulcējot 45 skolēnus deviņās komandās. Konkurssā piedalās jaunieši no Balvu Valsts ģimnāzijas, Viļakas Valsts ģimnāzijas, Baltinavas vidusskolas, Bērzpils pamatskolas un citām Balvu novada skolām.

Reģistrēts difterijas gadījums

Pēc trīs gadu pārtraukuma Slimību profilakses un kontroles centrs saņēmis informāciju par apstiprinātu difterijas gadījumu pagājušajā nedēļā un uzsācis epidemioloģisko izmeklēšanu. Laika periodā no 2009. līdz 2019.gadam Latvijā reģistrēti 119 difterijas gadījumi, deviņi no tiem jeb 7,6% beigušies letāli.

Nedēļas jautājums

Kas Jums nāk prātā, dzirdot vārdu "Vaduguns"?

Irēna Tušinska

ANITA LANGOVSKA no Balviem: – Ja godīgi, dzirdot vārdu "Vaduguns", uzreiz prātā nāk žurnāliste Irēna Tušinska, jo mums izveidojusies ļoti laba sadarbība. Raksts "Vaduguni" – tā ir iespēja popularizēt savu darbu, pastāstīt citiem, ko un kā darām, bet pēc tam patīkami arī izlasīt uzrakstīto. Labprāt lasu laikrakstā publicētos cilvēku dzīves vai pieredzes stāstus, patīk uzzināt arī par citu skolu pieredzi, lai varam mācīties no viņiem. Vairāk interesē izglītības joma.

TERĒZA ČUDARKINA no Balviem: – Vārds "Vaduguns" vispirms asociējas ar mūsu vietējo laikrakstu. Kopš atceros sevi, atceros arī mūsu laikrakstu. Patīkami, ka mana krustmāmiņa, kura dzīvo Dobelē, uzskata "Vaduguni" par visinteresantāko avīzi. Ar prieku izlasu cilvēku stāstus. Interesē mūsu novadnieki, kuri dzīvo kaut kur tālumā vai tepat kaimiņu novadā, vai arī tepat Balvos.

Ir patīkami uzzināt, kā mūsu cilvēki guvuši panākumus un izmantojuši iespējas. Šie stāsti iedvesmo pārējos.

KATE SLIŠĀNE no Baltinavas: – "Vaduguns" ir mūsu novada laikraksts. Es, protams, to pārskatu, un, ja gadās kaut kas interesants, izlasu. Dažreiz risinu krustvārdu miklas. Labprāt lasu ekspresintervijas. Tāpat izlasu rakstus par Baltinavas vidusskolu, kur mācās mana meita. Priecātos, ja žurnālisti biežāk sniegtu atbildes uz lasītāju jautājumiem. Strādāju "Latvijas Pastā", tādēļ labprāt vairāk palasītu par pastnieku problēmām, par netīritiem ceļiem.

LILITA ŠNEPERE no Žiguriem: – Dzirdot šo vārdu, prātā nāk patīkami raksti. Mamma abonē šo laikrakstu, un mēs abi ar viru to lasām. Pirmo izlasām 1.lapu. Pāršķirstām visu laikrakstu un vispirms pievēršam uzmanību rakstiem par mūsu pagastu, pilsētu un pirmsskolas iestādi. Ar interesi lasu lappusi, kurā atspoguļoti divu cilvēku viedokļi. Manuprāt, šis laikraksts pietiekami daudz raksta par visām novada aktualitātēm.

KRISTĪNE TŪMIŅA no Rugājiem: – Zinu, ka tas ir mūsu novada laikraksts. Mani vecāki to abonē un lasa. Man pašai pēdējā laikā tas neizdodas, kaut gan vēlēšanās ir bijusi. Nav laika. Vecāki gan to dara regulāri. Es biežāk ieskatos internetā. Bija laiks, kad pati abonēji "Vaduguni" un ļoti citīgi lasīju. Bet šobrīd norisinās dzīvokļa remonts, tādēļ neatliek laika tā kārtīgi apsēsties un visu izlasīt.

MANA NEDĒĻA

Nodarbojos ar stādu audzēšanu, tādēļ šonedēļ katru dienu citīgi strādājām, gatavojot augsni. Esam sākuši kurināt siltumnīcu, jo vīrs brauks pēc jaunstādiem un uz siltumnīcu pārvietosim arī sēņņus, kas sadīguši. Istabā, protams, siltumiņa vairāk, bet gaismas par maz, augi stīdz. Jāteic, ka dienā, kad spīd saulīte, arī siltumnīcā ir ļoti silti, jākurina vienīgi uz nakti. Šonedēļ pārstādījām atraitnītes iekaramajos podos, gatavojām primuliņu kompozīcijas. Ceru, ka primuliņas, hiacintes drīz sāks ziedēt. Nākamnedēļ esmu uzaicināta uz Briežuciemu, kur plānota izrāde, lai pēc tās vīri, kuri vēl nebūs apsveikuši savas dāmas Sieviešu dienā, varētu iegādāties un pasniegt viņām kādu ziediņu. Visiem ātrāk gribas pavasari, siltumiņu, un ziedi ir tie, kas mājās un sirdīs ienes šīs sajūtas. Neraugoties uz rūpēm par stādiem un ģimeni, kurā aug trīs bērni, vakaros vēl attālināti mācos kursus par dārza dizainu.

LĪGA PUNDURE no Briežuciema pagasta

No vēstulēm

Dievs ir ukraiņu sirdīs

"Kur ir Dievs? Vai ukraiņu tautai līdzās, Kad ienaidnieks posta viņu sādžas un pilsētas mīļās?"

Ja tu kādu tā jautājam dzirdi, Atbildi viņam: "Dievs ir ukraiņu sirdīs!" Dievs mājo sirdīs un stājas līdzās Visiem, kas par savu zemi cīnās, Viņš mājo sirdīs arī tiem, kuri lūdzas, Lai Dievs dod spēku tautai izturēt šīs melnās stundas.

Dievs ir katrā asins lāsē Un ikvienā asarā, kas lieta sāpēs Par Ukrainas zemi un tautu, Un lāšu miljoni varenā upē vērsē strautu...

Tā arī mūsu lūgšanas, cerības, domas, Ja vien tām veltīt kaut mazliet laika rodam, Par varenu straumi var kļūt, Par miljons saules stariem, lai leduskalns kūst!

Lai Dievs atkausē sirdis, kuras vienaldzībā Vai naida spelgoni redz vēl stingstam, Kā, straumes grauzts, klinšakmens brūk, Tā arī jaunajam milzim ir jāsabruk!

Dievs joprojām ir ukraiņu sirdīs, Viņš dzīvo mīlestībā un cerību dzirkstī, Gan bēgļu gaitās grūtās, gan nāvīgās cīņās

Dievs pat stundās melnajās vienmēr stāj līdzās!

NAURIS GEKŠS

Iestājusies stabilitāte. Cik ilgi?

Stabilitāte koksnē tirgū raksturo šī gada pirmo mēnesi, jo koksnē cenas beidzot ir piedzīvojušas tikai nebūtiskas izmaiņas pēc aizvadītā gada "amerikāņu kalniņiem". Šobrīd enerģētiskās koksnē cenas vairs neturpina iesāktu

lejupslīdes likni, pateicoties netipiski slapjajai ziemai un tirgus svārstību apstākļos iepirktajām rezervēm, līdz ar to ir vairāk piedāvājuma nekā pieprasījuma. Tāpēc malkas cenas ziņā ir vērojama stabila, bet salīdzinoši lēna lejupslīde, apses malkas cenai sasniedzot 67 eiro par kubikmetru. Savukārt jaunu skujkoku zāģbaļķu pieprasījuma vilni pavasarī varētu veicināt būvniecības sezonas atsākšanās, liecina lielākās meža izsoļu sistēmas Latvijā "E-silva" apkopotā informācija. Atbilstoši "E-silva" ekspertu izvirzītajām prognozēm novembrī, šis gads ir iesācies ar koksnē cenas stabilitāti. Savas korekcijas ir veikusi arī netipiski slapjā ziema, kas ietekmē skujkoku cirsma pieejamību un attiecīgi cenu. Tās cirsma, kas ir sausākas, atrodas tuvāk ceļam un ir salīdzinoši ērti realizējamas, ir krietni dārgākas par cirsām, kas atrodas meža vidū ar sarežģītu infrastruktūru un slapjo laikapstākļu ietekmē – smagajai tehnikai grūti sasniegt. Grūtības piekļūt un veikt cirsma izstrādi slapjā mežā pagaidām veicina tirgus stabilitāti par spīti gaidām redzēt turpmāku cenu lejupslīdi.

Skujkoku zāģbaļķu segmentā klusums pirms vētras? Janvārī nav novērojamas būtiskas vidējās cenas izmaiņas skujkoku zāģbaļķiem, kas ir pārsteigums pēc ilgās cenu grīlošanās aizvadītā gada garumā. Neliela cenu svārstība ir vērojama resnajam priedes zāģbaļķim, kas, salīdzinājumā ar pagājušā gada novembra cenu, ir piedzīvojusi kritumu par 3%, taču pārējās zāģbaļķu kategorijās ir vērojama stabilitāte. Kaut gan būvniecības apjomi šogad varētu samazināties inflācijas spiedienā, kas ietekmētu arī pieprasījumu pēc būvkoksnē, Krievijas

un Baltkrievijas koksnē turpmāka neesamība Eiropas tirgos veicinās pieprasījumu pēc Latvijas koksnē, tāpēc pavasari ir iespējams kāpums šī sortimenta cenās.

Apkures sezonas patiesības mirklis. Salīdzinot ar pārējām koku kategorijām, apses malkas augstākā cena šī gada janvārī turpina nelielu kāpumu. Kopš decembra augstākā apses malkas cena ir palielinājusies no 60 eiro par kubikmetru līdz 67 eiro par kubikmetru, kas ir 11% palielinājums. Apkures sezonai tuvojoties noslēgumam, būs interesenti novērot, vai šī gada maijā tiks pieredzēta tradicionāli zemākā enerģētiskās koksnē cena gadā, kas aizvadītajā gadā tā arī netika novērota tirgus un ģeopolitiskās situācijas nestabilitātes dēļ.

Bērza koksnē celsies pieprasījums. Šobrīd, salīdzinot ar aizvadītā gada nemītīgo cenas kāpumu, ir vērojams neierasts līdzsvars, bērza finierkluču vidējai cenai saglabājoties 147,50 eiro par kubikmetru. Savu artavu Latvijas koksnē tirgū dos arī tālāka finiera ražošanas attīstība, kas palielinās pieprasījumu pēc bērza koksnē arī turpmāk. Savukārt bērza taras augstākajai cenai ir vērojams lielāks kritums (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada novembri) – no 140 eiro par kubikmetru tas ir samazinājies līdz pat 125 eiro par kubikmetru (kritums par 10%).

Papīrmalkai stabilitāte pēc astronomiska krituma. Kaut gan bērza papīrmalkas augstākā cena pēdējā mēneša laikā ir pakāpusies par 5 eiro, sasniedzot 85 eiro par kubikmetru, kopumā pēdējo mēnešu laikā ir vērojama nemainīga cena gan skujkoku, gan bērza papīrmalkai.

JUSTĪNE JANAITE

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

Redakcijā vērsās Medņevas pagasta pārvaldnieks Juris Prancāns, lai paslavētu sniega tīrīšanas ārpakalpojuma sniedzēju, Vecumu pagasta zemnieku un VUGD darbinieku Jāni Kokoreviču, kurš savu darbu veic pēc labākās sirdsapziņas: "Viņš vienmēr laikus iztīra pagasta ceļus un savu darbu veic lieliski. Vienmēr ir pretimnākošs – tīra pagasta ceļus visu nakti līdz agram rītam, pat ja nākamajā rītā viņam sākas maiņa ugunsdzēsēju postenī. Viņš izdara pat vairāk, nekā vajag, – iztīra laukumus pie pagastmājas un skolas teritoriju, kas nav viņa pienākums. Turklāt izdara to uz sava

rēķina. Jānis nekad neatsaka arī iedzīvotāju lūgumiem iztīrīt individuālos ceļus, ja tie ir viņam pa ceļam, un, cik zinu, atsakās no samaksas. Turklāt pagastam pērkot no viņa šo pakalpojumu, cena ir zemāka, nekā par to pašu prasa citas firmas. Medņevas pagasta pārvalde ir ļoti pateicīga Jānim par atsaucību un pretimnākšanu. Mums ir ļoti paveicies ar šo ārpakalpojuma sniedzēju, tāpēc gribam pateikties par viņa darbu." J.Prancāns atgādina pagasta iedzīvotājiem, ka ne vienmēr visus ceļus ir iespējams iztīrīt vienlaikus: "Viņš arī

nav robots. Cilvēks strādā no trijiem pēcpusdienā līdz sešiem no rīta. Tad viņam drusku jāpagul, un viņš iztīra tos ceļus, ko vēl nav paspējis."

Precizējam, ka Kupravas pagastā darbojas šādi pašdarbības kolektīvi: etnogrāfiskais ansamblis un bērnu vokāli instrumentālais ansamblis "Strautiņš", kas netika pieminēti rakstā "Iedzīvotāji noveco, problēmas krājas", kā arī interešu grupa – krievu dziesmu vokālais ansamblis.

Tikšanās ar iedzīvotājiem Rugājos

Labā vieta dzīvošanai

Ingrīda Zinkovska

Kā jau informējām, 23.februārī notika novada vadības tikšanās ar iedzīvotājiem Rugājos, kur bija ieradušies arī Lazdukalna un Bērzpils pagastu iedzīvotāji, kuri spraigi diskutēja par iespējamo dabas lieguma “Lubāna mitrājs” paplašināšanu, ietverot tajā pat Lazdukalna pagasta centru un Bērzpils pagasta teritoriju. Taču Rugāju pagasta iedzīvotājiem ir aktuāli un interesēja arī citi jautājumi.

Rugāju pagasts Balvu novadā ir lielākais teritorijas ziņā, taču izmēram nav nozīmes, ja tur nedzīvo cilvēki. Pārvaldes vadītāja ARNITA PUGAČA apstiprināja, ka pagasts novadā ir lielākais arī iedzīvotāju skaita ziņā – tajā deklarēti aptuveni 1200 iedzīvotāji. Cilvēkus vairāk interesē sadzīviski jautājumi: kā bērni tiek nogādāti skolā, vai ceļi tiek remontēti, kapsētas uzturētas?

Pašvaldība pagastā uztur 120 kilometrus pašvaldības autoceļu, kas pērn ilgstošās lietavās vietām pārrauti, bet veiksmīgi atjaunoti. Pagastā ir 21 kapsēta, par kuru sakoptību rūpējas pašvaldība. “Pērn atjaunots žogs Rugāju parkā, sakārtoti vārti, papildināts dendroloģiskais parks. Tikaiņu bibliotēkā nomainīts grīdas segums. Ir izgatavotas iestāžu norāžu zīmes, kas tiks uzstādītas Rugājos, lai cilvēki varētu orientēties, kas kur atrodas. Tiek siltināta pagasta pārvaldes ēka. Ir iecere ēkā, kur atrodas pašvaldības iestādes un pasts, ierīkot centrālapkuri, jo pašvaldības iestādes tiek apkurinātas ar malku, bet pasts savās telpās uzstādījis elektrisko apkuri, kas tagad izmaksā ļoti dārgi. Mēs noteikti gribam Rugājos saglabāt pastu, tādēļ šo jautājumu risināsim,” solīja pagasta pārvaldes vadītāja. Rugājieši lepojas, ka Rugājos ir stipra vidusskola, tuvāko desmit gadu griezumā tā tam arī būtu jāpaliek. Lai gan bērnu dzimstības tendence, tāpat kā citviet Latvijā, nav īpaši iepriecinoša. Pērn Rugāju pagastā piedzimuši desmit mazuļi. Daudz vai maz? Ja salīdzina ar Balviem, tad trešā daļa no novada centrā dzimušajiem. Bijusi Rugāju novada domes priekšsēdētāja Sandra Kapteine atzina, ka cilvēki vēlas dzīvot Rugājos, jo interese par dzīvojamo platību ir liela. Rugājos ir skola, ir sports, ir kultūras dzīve, ir laba satiksme ar lielajām pilsētām. Šovasar Rugājos notiks senioru Latgales deju festivāls un Latvijas pašvaldību izpilddirektoru sanāksme. “Uz dzīvi jāskatās pozitīvi!” aicināja Rugāju vidusskolas direktore.

Rugāju iedzīvotājs: “Iepriekš novada vadība ar iedzīvotājiem plaši diskutēja par problēmām, kas sagaida saistībā ar iespējamo Lubāna mitrāja paplašināšanu. Bet mums ir arī savs “mitrājs” – Rugāju ūdenskrātuve, ko savulaik, iznomājot uzņēmējiem, “sapurgāja”. Īpaši skumji tas ir ģimenēm ar maziem bērniem, jo tuvākās ūdenskrātuves ir desmit un vairāk kilometru tālu. Kur rugājiešiem peldēties?”

Novada domes priekšsēdētāja vietniece SANDRA KAPTEINE: “Sāksim ar to, ka Rugāju ūdenskrātuve ir mākslīgi uzpludināta, tā nav dabīga ūdenskrātuve. Šis ir šķērslis tam, ka ar šo nosacījumu nevar piedalīties nekādos Eiropas Savienības fondu apguves projektos. Tas attiecas tikai uz dabīgajām ūdenskrātuvēm. Lai pilnībā varētu sākt visu no jauna, nepieciešams nolaižt ūdeni, iztīrīt visu to masu, kas tur ir iekšā, tad šobrīd vienīgais iespējams ceļš ir lieli kredītlīdzekļi, ja gribam to ūdenskrātuvi iztīrīt un skaisti iet peldēties. Bet šis variants būs bez zivīm! Iespējams, audzēt zivis ūdenskrātuvē varbūt ir pat reālāk. Starp citu, Balvu novada pašvaldība realizējusi projektu, kur ir iegādāti niedru pļāvēji, un šajā gadā paredzēta niedru pļaušana arī Rugāju ūdenskrātuvē. Varētu būt runa arī par kaut kādu zivju resursu atjaunošanu, bet tad jāsaprot, – ja audzējam zivis, tad tur nevarēs iet peldēties. Tad, kad bija novadīts ūdens un pilnībā atsegta diķa klātne, sapratām, ka dziļums ir nekāds, plus vēl siltās vasarās ūdens līmenis ļoti kritās, ir dūņas, un, ejot peldēties, var dabūt tikai sarkanās pumpas. Jā, neko citu karstā laikā tur dabūt nevar. Un nekādi tur nevar dabūt ūdens caurplūšanu, jo ūdens papildinās tikai no nokrišņiem sniega vai lietus veidā. Būtībā tas ir kā apburtais loks, tādēļ jāsaprot, ko vēlamies – ūdenskrātuvi ar zivīm vai vietu, kur peldēties. Vēl laikā, kad pastāvēja Rugāju novads, vietā, kur atrodas pludmales spēļu un vingrošanas rīki, bērām smilti, lai bērniem ir, kur pabradāt, bet bija sausas vasaras, ūdens līmenis kritās,

Foto - A.Kirganovs

Atbild uz iedzīvotāju jautājumiem.

Pagājis pusotrs gads, kopš četri mūsdienu novadi atkalapvienojušies vienā – Balvu novadā. Rugāju pagasta pārvaldes vadītājas pienākumus tagad pilda Arnita Pugača (no kreisās), bet bijusi Rugāju novada vadītāja Sandra Kapteine ir Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece. Viņa izteica gandarījumu, ka Rugāju novada laikā iesākie darbi turpinās un tiek plānoti jauni.

smiltis aizplūda. Tā nebūs tā vieta, kur mēs pilnīgi droši varēsim peldēties karstās vasarās. Turklāt karstās vasarās ūdenskrātuvē ir nenovēršama zilajūgu veidošanās, kas notiek pat lielos ezeros, kur ir pavisam cita ūdens aprīte. Ko var ieteikt? Paliek Boževa ezers, Cūkusalas karjers... Apmainījāmie domām ar pagasta pārvaldes vadītāju, – pašvaldībai centrā vēl ir pietiekami zemju, varbūt jārok diķis, kur peldēties? Te – zivis, bet tur ejam peldēties! Tas ir apspriežams jautājums!

Sandra Kindzule, novada domes deputāte: “No pārvaldes vadītājas Arnitas Pugačas teiktā uzzinājām, ka Rugāju pagastam ir trīs autobusi, kuri nodrošina skolēnu pārvadājumus uz un no izglītības iestādes, kuru remontiem pērn iztērēti 14 tūkstoši eiro. Kādā stāvoklī ir šie autobusi? Cik reāli ir tos remontēt un katru gadu ieguldīt līdzekļus remontā?”

Pagasta pārvaldes vadītāja A.PUGAČA: “Autobuss ar 42 vietām ir apmierinošā stāvoklī. Divreiz gadā autobusa vadītājs brauc uz Cēsīm, kur autobusam veic tehnisko apkopi jeb uzturēšanu. Tas ir Šveices skolēnu pārvadāšanas autobuss. Tad mums vēl ir “Ford Transit” un “Mercedes Benz Sprinter”. “Ford Transit” markas autobuss ir jaunāks, ar to viss ir kārtībā, bet “Mercedes Benz Sprinter” markas autobusam ir viens no lielākajiem nobraukumiem novadā. Tur nepieciešami nopietni metināšanas un krāsošanas darbi. Ja mūsu autobusa vadītāji paši tos neuzturētu, tad tie jau būtu izjukuši. Autobusi noteikti jānomaina, teiktu, ka ar “Mercedes Benz Sprinter” jāskā, jo teritorija, pa kuru autobusi kursē, ir plaša. Autobusi brauc uz Tilžu, Vectilžu, Balviem. Rudenī vajadzēja skolēnu pārvadājumu nodrošināšanā iesaistīt vēl vienu autobusu Tilžas pusei, jo tur bija vairāk nekā 30 bērnu, kuri mācās Rugāju vidusskolā. Uz Rugājiem brauc tie, kuri grib mācīties vidusskolā, un mazi bērni – brāļi vai māsas – viņiem līdzī.”

Deputāte S.KINDZULE: “Kā zinām, atkal tiek runāts par lauku skolu optimizāciju, slēgšanu, bet neviens nerunā par to, kā nodrošināt skolēnu mobilitāti. Tie Šveices autobusi ir jau padzīvēti, un pašvaldībai nebūs resursu, lai iegādātos jaunus autobusus skolēnu pārvadāšanai – drošus, stabilus, normālus transportlīdzekļus. Balvu novadā šie autobusi ir katastrofālā stāvoklī – riepas krīt ārā caur izrūsējušām grīdām. Tā ir viena liela problēma, kas gulstas uz pašvaldību pleciem. Arī 14 tūkstoši autobusa remontam nav maz! Normāls autobuss, manuprāt, maksā 60-70 tūkstošus.”

Domes priekšsēdētāja vietniece S.KAPTEINE: “Autobuss, ko pārkam Viksnas bērnu pārvadāšanai, izmaksā 120 tūkstošus eiro!”

Rugāju iedzīvotāja: “Kad varētu sagaidīt jaunu ūdensvadu Rugājos, jo tagad ūdens nav “normāls”. Puslīdz tīru ūdeni var dabūt, pielaižot divas-trīs burkas, jo apakšā sastājas brūni nosēdumi.”

S.KAPTEINE: “Vienu daļu ūdenssaimniecības projekta paspējām realizēt vēl Rugāju novada laikā, kad tika atjaunotas atdzelošanas iekārtas un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kā arī daļa ūdensvadu. Taču uzņāca cenu sadārdzinājums,

kā arī samazinājās iedzīvotāju skaits centrā. Redzot to, ka samazinās cilvēku skaits, bija bažas par pieslēgumu skaitu, ka arī tas var samazināties, tādēļ otro un trešo kārtu ūdenssaimniecības projektā neuzsākām, jo, neizpildot nosacījumus, naidu nāktos atgriezt. Pašlaik izstrādājam projektu, lai redzētu, cik tas viss izmaksās. Ar vienu rāvienu acimredzot to izdarīt nevarēs. Projekts būs jādala daļās. Jāskatās, kā ūdensvadu dabūsim pāri kalnam, jo Rugāju centrs atrodas uzkalnā, bet Līvānu mājas – ielejā. Tur ir vajadzīgi ļoti jaudīgi sūkņi, turklāt vadi jādadū garām Vārnienas upei. Varbūt ūdenssaimniecībai būs divas daļas – Rugāju centra daļa līdz Vārnienai un vēl atsevišķa daļa, kas būs Līvānu māju objekts.”

A.PUGAČA: “Vecos ūdensvadus mēs mainām arī tagad. Tiklīdz vecie ūdensvadi plīst, tā nomainām uz jauniem, pa posmiem. Vecie ūdensvadi, protams, rūšē, bet pat blakus mājās situācija var būt dažāda – tur, kur ūdeni vairāk lieto, tur tas vairāk cirkulē, kur taupa, tur arī nav cirkulācijas un uzkrājas ūdens nosēdumi.”

Rugāju iedzīvotājs: “Pārvaldnieces pārskatā dzirdēju pieminam Tikaiņu ceļu. Kad plānots šī ceļa remonts?”

S.KAPTEINE: “Ar nožēlu jāatzīst, – kad bija izprojektēts ceļa asfalta segums, vēl nebija pat nojausmas par karu Ukrainā. Ieraugot cenu, ļoti nobijāmies, jo tā bija tuvu miljonam. Žēl, ka neriskējām. Šobrīd ir izprojektēta ceļa virsmas divkārtā apstrāde, mēģināsim vēl sludināt iepirkumu. Tikaiņu iedzīvotāji cer, ka mēs šo ceļu sakārtosim, jo ceļa segums jau ir ļoti nolietots – greiderējamā kārtā ir aizstumta projām. Ja mēs spētu atjaunot šo ceļu, tad ilgākā laika posmā nevajadzētu atgriezties pie greiderēšanas, pie grants kārtas seguma atjaunošanas. Iedzīvotājiem tas uzlabotu pārvietošanos gan no Tikaiņu ciema, gan no apkārtnējam apdzīvotām vietām. Ceļš tiek intensīvi izmantots. Rugāju pagasta teritorijā ir arī viens valsts ceļa posms, kas patlaban atrodas procesā uz pašvaldības ceļa statusu – Upatnieki–Balvi. Arnītai tas būs nākamais izaicinājums! Gan Rugāju, gan Lazdukalna teritorijā pienāks klāt papildus aptuveni 36 kilometri ceļa. Lazdukalna pagastā tas būs ceļš Pāliņi-Gailiši, kas būs augstākās kategorijas ceļš, kas būs jāgreiderē vispirms, jo tas būs ceļš, pa kuru pārvietojas gan sabiedriskais transports, gan notiek skolēnu pārvadājumi. Protams, šos ceļus pārņemam ar domu sakārtot, piesaistot Eiropas finansējumu. Ceram, ka šos ceļus mums kopīgi izdosies sakārtot, jo šo ceļu tuvumā dzīvo daudz uzņēmēju, atrodas daudz zemnieku saimniecību, kas varētu mums palīdzēt iznest šo smagumu ar investīcijām, ar darbvietām. Līdzko mēs atjaunojam ceļu, atjaunojas dzīvība. Interese par lauku īpašumiem ir. Cilvēki atgriežas savās dzīvesvietās pie nosacījuma, ka ir sakārtota un laba infrastruktūra.”

Rugāju pagasta “Dzeņu” iedzīvotāja: “Kādas ir iespējas sakārtot ceļu uz “Dzeņiem”?”

A.PUGAČA: “Šis ceļš atrodas uz privātās zemes un nav pašvaldības ceļu sarakstā, tāpēc pašvaldība nedrīkst ieguldīt savus līdzekļus šī ceļa sakārtošanā.”

Žigurieši realizē biznesa ieceres

Uzdrīkstējās un sāka visu no nulles

Sanita Karavoičika

Covid laikā atvērt jaunu uzņēmumu un sākt ražošanu? Pesimists teiks – tas ir neprāts, savukārt optimists pierādīs, ka viss ir iespējams. Žigurietis ARTIS MIŅINS acimredzot ir optimists, jo jau divus gadus Žiguros, bijušajās “Žiguru MRS” galdniecības telpās, darbojas uzņēmums “Mi Ko Wood”. “Apvienojamies divas ģimenes – Miņini un Kokoreviči, un tapa mūsu jaunais uzņēmums. Miljons ar ražošanu vēl nav nopelnīts, un tāds arī nebija mērķis, toties vismaz desmit jaunas darbavietas radītas. Un arī tas mūsu mazajos Žiguros nav maz,” ir pārliecināts jaunais uzņēmējs.

Parasti biznesā pieņemts, ka uzņēmējs rada produktu un tad to mēģina pārdot, bet šajā gadījumā notika otrādi. Viss sākās ar klientu no Vācijas, kurš meklēja kādu, kas vajadzīgajā daudzumā varētu sarāžot dažādu izmēru jubilejas monētu kastītes. Artis, kurš pēc profesijas ir galdnieks, saprata, ka tā ir iespēja Žiguros radīt jaunu uzņēmumu, un nolēma rīkoties. “Esmu vietējais – šeit dzimis, audzis un joprojām dzīvoju. Laikos, kad lielākais uzņēmums Žiguros bija mežrūpsaimniecība, galdniecībā strādāja mans tēvs, bet jau daudzus gadus šīs telpas stāvēja tukšas. Kopā ar savu bērnības draugu un viņa brāli, kuri arī ir žigurieši, nolēmām, ka jāmeģina pierādīt sevi un savu varēšanu. Uzrunājām “Žiguru MRS” priekšnieku Pēteri Kuzmanu, pastāstījām par iecerī, un viņš ļoti nāca pretī – uzticējās un izirēja pamestās telpas, ļaujot darboties. Tā kā klients jau bija, atlika atrast komandu un sākt kaut ko darīt,” stāsta uzņēmējs.

Pirmais pasūtījums bija negaidīti liels, taču aprikojums nepietiekams – tobrīd bija uzstādīti vien daži jauni darbgaldi, tādēļ pārsvarā nācās strādāt ar iekārtām, kas palikušas mantojumā no vecās galdniecības. “Tās bija istas ugunsdrošības, taču veiksmīgi tikām galā ar tiem resursiem, kas bija. Pašiem nācās uzražot pat eņģu mašīnu – tiesa gan, ar to dabūjām krietni pamocīties, jo mašīna uz kastēm eņģes sita šķībi. Toties tagad varam lepoties ar jaunu, profesionālu eņģu iekārtu,” skaidro Artis.

Vispirms skices, tad ražošana

Uzņēmumā “Mi Ko Wood” šo divu gadu laikā lielākais pasūtītājs bija un joprojām ir sadarbības partneris no Vācijas, pateicoties kuram, lielā mērā uzņēmums arī attīstījies un audzis. Uzņēmējs stāsta, ka sadarbība ar ārvalstu biznesa partneri notiek pēc noteiktas shēmas. Pasūtītājs atsūta skices, kurās norāda svarīgākos parametrus, viss pārējais ir Arta, viņa kompanjona un komandas interpretācija un piedāvājums: “Izgatavojam 3-4 kastītes un sūtām pircējam. Ja viņš akceptē mūsu piedāvājumu, sākam ražošanu. Faktiski sanāk tā, ka mūsu uzdevums ir realizēt dzīvē pasūtītāja idejas.” Viņš stāsta, ka darbs pie katras kastītes pirmā parauga parasti ir visietilpīgākais – lai to radītu, galdniekam vajadzīgas aptuveni divas dienas. Savukārt, kad pasūtījums akceptēts, var sākties ražošana. Dienas limits, lai uzņēmums nestrādātu minusos, ir 200 kastītes, savukārt pasūtījumam 1000-1200 vienībām vajadzīga nedēļa. “Esam daudz strādājuši, lai sāktu izgatavot mēbeļu detaļas un nelielas mēbeles bērniem, kuras jau ceļo uz Zviedrijas bērnudārziem un skolām. Šo virzienu domājam attīstīt nākotnē, lai sadalītu riskus, kas ir pašlaik, kad vienam klientam ražojam 80% no kopējā pasūtījuma daudzuma, un esam ļoti atkarīgi no viņa,” stāsta Artis.

Primārais mērķis nebija nopelnīt

Lai mūsdienās sāktu biznesu, jābūt saprašanai par to, kā strādā tirgus, kā pārdot preci un saimniekot pēc iespējas veiksmīgāk. Artis teic, – pilnīgs iesācējs šajā jomā viņš nav, jo savulaik viņam piederēja sava celtniecības firma. “Godīgi sakot, pašos pirmsākumos ne par kādu lielo biznesu pat nebija runa. Sēdējām ar savu bērnības draugu un viņa brāli un spriedām, cik tukši kļūst lauki un mūsu Žiguru ciemats. Nebija mērķis nopelnīt miljonu vai kļūt par lielu biznesmeni, jo mums abiem bija pietiekami labs darbs. Vienkārsi gribējām, lai šeit nav tukšums, lai Žiguri nepārvēršas par Kupravu, lai šeit neslēdz skolu. Protams, saprotam, ka divatā mums savu ciematu nepacelt, taču mazliet attīstīt varam mēģināt. Pagaidām uzņēmums arī neko nepelna, jo viss tiek investēts jaunās un modernās iekārtās, bez kurām daudzus pasūtījumus nevarētu izpildīt,” atklāj žigurietis. Viņš priecājas, ka uzņēmums var dot darbu 10 cilvēkiem, kas mūsu pusei nav nemaz tik maz. Priecājas, ka ikdienā pie ražotnes vērojama kustība, – dienā atbrauc padsmīt automašīnas – gan smagās, gan kurjeri. Pamazām izdodas radīt to, par ko sapņojām. “Neteikšu, ka ir viegli. Divos gados gājis visādi. Covid laikā pasū-

tījumu bija tik daudz, ka tie ļāva augt, bet tagad, kara ietekmē, energoresursu cenu svārstības radījušas apstākļus, ka Eiropā viss stājas un izveidojusies tāda kā krīze. No Vācijas nopietnu pasūtījumu nav jau trīs mēnešus, bet šo iztrūkumu sedz pasūtījumi no Zviedrijas un dēļu ražošana. Pagājušajā gadā veiksmīgi sevi parādījām Zviedrijas tirgū ar bērnu mēbeļiem, un no šī klienta saņēmām lielu pasūtījumu šī gada sākumā. Šobrīd arī vairāk sadarbojamies ar vietējiem uzņēmējiem – ražojam plātnes, zāģējam un kaltējam dēļus, mūsu kokmateriāli ļoti iecienīti vietējo būvnieku un amatnieku vidū,” apliecina Artis Miņins.

Valsts jaunos uzņēmējus nemotivē

Nereti sabiedrībā dzirdam gadījumus, kad pusgadu vai gadu pēc atvēršanās uzņēmējs pieņem lēmumu biznesu slēgt. Artis teic, – šāds solis ir saprotams, jo Latvijā priekšnoteikumi biznesa attīstībai nav tie motivējošākie. “Valdība jaunajiem uzņēmējiem vismaz pirmajā pusgadā varēja samazināt nodokļu nastu, lai ir iespēja atsperties un nostiprināties tirgū, kā tas notiek daudzās citās Eiropas valstīs. Tad cilvēki vairāk mēģinātu dibināt uzņēmumus, vairāk kaut ko ražotu. Pie mums diemžēl situācija ir otrādi. Jau no pirmās darbības dienas valstij nodokļi jāmaksā pilnā apmērā. Daudziem nolaižas rokas un, ja pirmajā pusgadā iecerētais bizness neaiziet, uzņēmumus slēdz,” secina Artis.

Viņš teic, – šobrīd mazā uzņēmumā pats grūtākais ir uzturēt darbiniekus. Pat, ja viņš saņem tikai minimumu, tāpat par katru strādnieku nodokļos valstij jāatdod tikpat, un tas ir ļoti daudz. Jautājums, kādam jābūt apgrozījumam, lai varētu atļauties maksāt lielas algas? “Pirmsākumos pie mums nāca strādāt jauni, apķēriģi puīši, taču ne uz ilgu laiku. Es vienmēr zināju, ka viņi aizbrauks, un nenosodu par to. Saprotu, – lai kā gribētu, nevaru maksāt pusotru tūkstoti algā, jo pusotrs tūkstotis vēl jāatdod valstij. Tas ir nereāli, vismaz pagaidām,” secina žigurietis. Viņš atzīst, ka divu gadu laikā pāris reizes uz kādu sekundes simtdaļu galvā pazibējusi doma, – vai vispār vērts cīnīties, bet tā, ka bezspēcībā nolaistos rokas, nūdien nav. Arta filozofija ir vienkārša, – ja reiz ķeries pie lietas, nav jēgas padoties. Jo pēc tam arī var nožēlot, ka ļāvies vājuma brīdim: “Abi ar savu kompanjonu jau kopš bērnības esam strādājuši – daudz no tēviem iemācījušies un paši bijuši klāt, remontējot iekārtas, tādēļ no darba nebaidāmies. Vienu dienu es varu pats strādāt ceļā, otrā – grāvi griezt, – man tas nesagādā problēmas. Eju un daru, ko vajag.”

Mācās un apgūst jaunas prasmes

Darbs ar koku Artim nav svešs, jo viņa tēvs ir galdnieks, un arī pats savulaik Cēsis apguvis galdnieka arodu. Tieši šī iemesla dēļ viņš arī nolēma pieņemt izaicinājumu un pamēģināt spēkus šajā biznesā. Kaut gan, kā uzņēmējs atzīst, bez pamatziņāšanām šajā jomā strādāt grūti. “Tikai trijiem no mūsu desmit darbiniekiem iepriekš bija kāda saskarsme ar koku, tādēļ sākums bija pasmags. Viens no darba uzdevumiem – koks jāsaliek pa šķiedrai, bet cilvēks, kuram ar to nekāda sakara nav bijis, taču nemaz nezina, kas ir šķiedra. Saliek pretēji, un rezultātā rodas brākis. Atceros, ka pirmajam pasūtījumam strādnieks nepareizi pieslēpēja

Lielākie ieguldījumi – iekārtās. Vairāku veidu un izmēru monētu un medaļu kastītes eksportam uz Vāciju, bērnu mēbeles eksportam uz Zviedriju, plāksņu ražošana un daudz kas cits ir uzņēmuma sortimentā. Taču, kā uzsver Artis Miņins, neko no tā visa neizdotos sarāžot, ja nebūtu atbilstošu darbgaldu: “CNC frēze ir ļoti vērtīgs ieguldījums – tā ir viena no modernākajām un precīzākajām iekārtām, tāpat arī vajadzīgi zāģi, kalibrators, eņģu mašīnas un iekārtas, kas precīzi noslīpē un nopulē koku. Mūsu produkta ražošanā precizitāte svarīga līdz pat milimetram, tādēļ tas viss ir ļoti nepieciešams,” pārliecināts jaunais uzņēmējs.

Galvanais produkts. Šī Žiguros tapusi monētu kaste ceļos uz tālo Āfriku.

Foto - A. Kirisanovs

500 kastes. Man arī nebija laika izsekot katrai no tām. Un ko darīt? Visas 500 kastītes aizgāja ugunskurā. Un tādi gadījumi bijuši vairāki. Taču es saprotu, ka biznesā ar to jāreķinās. Cilvēki mācās, apgūst jaunas iemaņas un strādā,” teic uzņēmējs.

Nekur nav tik labi, kā mājās

Sešus savas dzīves gadus Artis pavadījis, strādājot celtniecībā Francijā, Anglijā, Zviedrijā, Norvēģijā un Dānijā. Taču kādudien viņš pieņēma lēmumu atgriezties dzimtajā pusē. Daudzi viņam jautā, kas pamudināja spert šādu soli, uz ko Artis teic: “Taisnība ir teicienam, ka nekur nav tik labi, kā mājās. Ir starpība, gulēt svešā spilvenā un apsegties ar svešu segu vai ar savējo. Un nauda patiešām dzīvē nav pati svarīgākā lieta. Tā visu laiku bijusi un būs – vienalga, strādā algotu darbu vai tev ir savs bizness. Galvenais, cik pats labi jūties. Vairākus gadus braukāju pa ārzemēm un dzīvoju viesnīcās – man tas ļoti nepatika. Skapja vietā man bija soma. Jā, ir cilvēki, kuri tā dzīvo visu mūžu, taču man tas viss notika sakostiem zobiem,” atklāj uzņēmējs. Viņš stāsta, ka atgriezties mājās palīdzēja arī tikko izveidojusies ģimene: “Pirms trīs gadiem mums ar sievu piedzima diviņi puikas, un kur tad tu negulējām, viens auklēja vienu puiku, otrs – otru. Tagad ar pilnu pārliecību varu teikt, ka audzināt bērnus ir smagākais, ko savā dzīvē esmu darijis. Daudzus gadus, strādājot celtniecībā, lēju betonu. Tas arī ir ļoti smags darbs, bet tomēr vieglāks nekā audzināt bērnus,” ir pārliecināts Artis.

Pēc iespējas vairāk dara paši

Ražotnē ieguldīts milzīgs darbs – ceļa telpas savestās kārtībā praktiski no nulles, iegādātas jaunas un modernas iekārtas, kas prasījušas ļoti lielus ieguldījumus, pašu spēkiem ierīkota siltumtrase, atjaunota viena no trīs kaltēm, kas gandrīz 30 gadus nostāvējušas bez pielietojuma. Jaunais uzņēmējs pieļauj, ka ar laiku nonāks līdz tam, ka paši radīs jaunus produktus un piedāvās tirgū. Taču, lai to īstenotu, vajag laiku un naudu: “Pagaidām vēl esam tikai iesācēju līmenī. Domu un ideju mums ar partneri ir daudz, bet pamazām ejam uz priekšu. Uzņēmējdarbības pirmsākumos dēļus pirkām no citiem un vienā brīdī sapratām, ka atdodam naudu svešiem. Bet kāpēc tas jādara, ja visu varam nodrošināt paši uz vietas? Un mums izdevās! Tagad paši sazāģējam materiālu, paši kaltējam un paši ražojam – ir savs pilnais aplis, un nauda vairs nav jāsūta projām no Žiguriem.”

Lasītāja ierosināts temats

Mizo kartupeļus un gaida pavasari

Maruta Sprudzāne

“Uzrakstiet par manu kādreizējo pasta priekšnieci, kurai tagad jau pāri 90 gadiem. Man tā bija pirmā darbavieta, un priekšniece iedvesa respektu. Viņa nebija dusmīga, taču ļoti stingra gan, īsta sava amata profesionāle. Viņu vēl daudzi pazīst un atceras...”

Tāds bija balvenietes Agneses Smirnovas rosinājums, ko viņa atgādināja, vēlēdamās zināt, vai izdevies apciemot minēto iedzīvotāju. Devāmies uz Baltinavas pagastu, Viļakas ielu, lai tiktos ar kādreizējo pasta priekšnieci, kura jau desmitiem gadu dzīvo mājā, kur kādreiz atradās arī viņas darbavieta. Satikām tur TEKLU MEŽALI. Sarunas laikā viņa pārsteidza ar raitu runu un labu dzirdi. Nudien – gadiem nav ne vainas!

Reiz, tālā bērnībā...

Ar pasta darbu Tekla iepazīs agri, būdama pavisam jauna meitene. Izmēģināt šo iespēju viņai piedāvāja tēva brālis, kurš tolaik strādāja pastā Ludzā. Tekla atceras, kā šo ēku, kas pēc kara bijusi sabombardēta un tukša, abi sakopuši, un onkulis, skatīdamies uz nepilngadīgo meiteni, teicis, ka viņai būs jānāk un te jāstrādā. Tekla piekritusi, bija pabeigusi septiņas klases un iesāka strādāt pastā. Sākumā viņa strādāja par telefonisti, apgūstot šī darba prasmes. Kādu laiku pastrādājusi arī Mērdzenē, uz kuriem ceļu mērojusi kājām, jo sabiedriskais transports nekursējis. Pēc kāda laika viņu nosūtīja uz kursiem Rīgā, lai pasta darbu iepazītu vēl labāk. Un tad Teklai atkal cita darbavieta. Šoreiz Baltinavā, kur vietējā sakaru nodaļā aizritēja viss darbīgais mūžs, strādājot kopš 1952. gada. Te sagaidījusi arī pensiju un kādu laiku pastrādājusi vēl pēc tās.

“Jaunībā jau viss ir savādāk. Atnāc svešā vietā, neko nezini, dzīvot nav kur. Iepriekšējais pasta priekšnieks dzīvokli uzreiz neatbrīvoja, nācās sākumā man pārgulēt koridorā uz galdiņa,” pati atceras. Arī par Baltinavu viņa nav neko zinājusi un, lai to iepazītu, izstaigājusi visur kārtīgi kājām. Pēc laika vecais priekšnieks pārcelies uz citurieni, un tad arī Tekla tika pie sava dzīvokļa. Tā paša, kur viņa ar meitu un znotu dzīvo vēl

šobaltdien. Esot saglabājis arī tas nelielais galdiņš, uz kura jaunībā pārlaidusi naktis.

Atbildīgi un precīzi

Strādāt pastā un būt vēl priekšniecei nav joka lieta. To Tekla saka joprojām. “No veikaliem atnesa un nodeva naudu, vajadzēja visu rūpīgi saskaitīt, sapaķot un nosūtīt. Tā bija liela atbildība. Strādāja tolaik trīs pastnieki, četras telefonistes un es pati. Darbā gadījās visādi, bet man bija jābūt stingrai, lai būtu kārtība,” viņa atceras. Tekla stāsta, ka rūpīgi sekojuši plānu izpildei. Vajadzējis gādāt, lai pasta somas būtu pilnas, tādēļ pastnieki uzrunājuši katras mājas iedzīvotājus, aicinot viņus abonēt presi. Cilvēki bijuši atsaucīgi, abonējuši izdevumus un citīgi arī lasījuši. “Jā, tolaik pasta somas bija smagas, pastkastītēs pastnieki lika gan dažādas avīzes, gan arī žurnālus. Iedzīvotājiem pienāca arī telegrammas. Kādreiz tās cilvēkiem nogādāju pati, ja pastnieku nebija uz vietas,” viņa stāsta.

Tekla spriež, ka šodien pasta somas darbiniekiem noteikti ir patukšas, jo tagad pavisam citi laiki, mainījusies arī iedzīvotāju attieksme pret papīra formāta izdevumiem un daudziem turēt rokās avīzi nepatīk. Taču znots, to dzirdot, steidz rādīt jaunāko laikraksta “Vaduguns” numuru, kas nolikts pa rokai uz galda, sak, viņu mājās šis izdevums gan bijis gadu gadiem abonēts un viņi to lasa joprojām.

Savā mūžā kājām tik daudz esmu izstaigājusi, ka tagad nekas vairs nesāp! Esmu optimiste, un arī Dieviņš mani ir sargājis. Pie dakteriem sen nav nācies būt.

Vairs nevar saskaitīt

Cik īsti Teklai ir to gadu? Izdzirdējusi šādu jautājumu, sāk smaidīt un jautājoši skatās uz meitu. Lai saka Valentīna! Tad nu drusku jāpaskaita, un meita nosauc skaitli 95. Bet būšot jau 96! Tekla pārprasa, vai tiešām tik daudz? Uzreiz atceras, ka ģimenē viņi bijuši seši bērni, no kuriem Tekla šaisaulē palikusi vairs vienīgā. Viņas pārlicība: “Man Dieviņš piešķīris tādu stiprumu. Bet es pati zinu, – jo vairāk stāigāsi, jo ilgāk dzīvo! Tā ir mana devīze. Ne velti visu mūžu tik daudz esmu staigājusi. Gan uz skolu divreiz dienā gāju, gan vēlāk jaunībā uz Rēzekni un Ludzu kājām gāju, esmu visu mūžu rūdīta.”

Tagad, ziemas laikā, viņa gan staigā pa

istabu, bet vasarā atkal ies laukā pagalmā un kārtīgi izkustinās kājas. Tekla ir apbrīnojami moža, ar skaidru galvu un labu prātu. Vai lieto kādus medikamentus? Viņa pakrata galvu, bet meita bilst, ka tikai retumis, ja rodas vajadzība *patrenēt* asinsvadus. Bet kas vislabāk garšo? “Ēdu visu, kas ir, neesmu izlepusi!” skan Teklas atbilde. Valentīna pastāsta, ka Tekla visu savu mūžu bijusi strādīga un izturīga. Vienmēr viņai patikuši dārza darbi, bet ziemas laikā sēdējusi ar adīkli rokās. Vēl 93 gados kopā ar citiem rudens pusē lasījusi kartupeļus. Znots mazliet viltīgi nosmaida sacīdams, ka abiem ar sievsmāti patīk būt *priekšniekiem*, savulaik esot dikti strīdējušies. Taču Valentīnas mammu viņš godā ar labu

vārdu teikdams, ka ne velti daudz gadu kopā nodzīvojuši, daudz prieka un svētku pieredzējuši. Znots atklāj, ka sievsmāte viņu savu reizi pavēl uz zoba, kad viņš pagaužas par veselības problēmām. Tad viņa uzsauc: “Tu ko?! Cik tev to gadu?! Ko tu ņurdi!”

Tagad mammas tālākie izbraucieni ir vasarā uz kapusvētkiem un, protams, kopā būšana ar savējiem, svinot kādus pagalma svētkus. Taču kartupeļus Tekla joprojām nomizo, pielikdama roku kopējo maltīšu gatavošanā. Viņa labprāt sarūpē arī ēdienu nelielajai vistu saimei. Kad nokūsis sniegs un būs silti, viņa noteikti ies ārā, apraudzīs dārzu, pabaros visticam, kādā reizē aizstaigās līdz tuvējai baznīcai.

Foto - M.Sprudzāne

Gaida pavasari. Ikdienā Tekla laiku pavada, dzīvojot istabā. Viņa bieži pieiet pie loga un paraugās laukā, vai no darba jau nepārbrauc meita. Ziemas mēnešiem ir pelēcīga apnikuma nokrāsa, jāsgaida pavasaris.

Foto - M.Sprudzāne

Kopā ar meitu. Tekla, gaidot ciemiņus, ir uzpucējusies un sēž divānā. Viņa dzīvo kopā ar meitas Valentīnas ģimeni. Vakaros visi pēc pulksten deviņiem iet gulēt. Arī rītos Tekla nav ilga gulētāja, ceļas ap pulksten 7 un sāk savas dienas gaitas. Valentīna brauc uz darbu, un Tekla paliek mājās ar znotu. Viņas bagātība ir arī viens mazdēls un divi mazmazbērni, kuri dzīvo Salaspilī.

Foto - A.Kirsanovs

Tā pati māja. Māja Viļakas ielā ir tā pati senā. Tur kādreiz bija pasta nodaļa, bet mājas otrā galā – dzīvoklis, kur jau gadu desmitiem ilgi kopā ar savējiem dzīvo bijusi pasta priekšniece Tekla Mežale.

Ekspresintervija

Trīs smagi maiši, ar avīzēm pilni...

STEFĀNIJA KROMULE, balveniete, kādreizējā "Preses apvienības" Balvu rajona aģentūras priekšniece

Kā aizrit Jūsu dienas?

– Vispirms pabrokastoju, bet noteikti ielūkojos arī zāļu skapīti. Nav vairs tie gadi,

bet kopumā ar veselību viss kārtībā – tai sekoju līdz kopā ar ģimenes dakteri. Šogad man apritēs 84 gadi. Turklāt dzimšanas diena ir īpaši skaistā laikā – Jāņu dienā, 23. jūnijā, vasaras pilnbriedā... Tāpat mani ik pa laikam apciemo kāds tuvs cilvēks. Noteikti skatos arī televīziju un klausos radio. Savukārt ar draudzenēm pa telefonu regulāri apspriežam, ko redzējām seriālos un, pats galvenais, kādi notikumi tajos gaidāmi rītdien! Pašlaik skatos Turcijas seriālu – drāmu "Vēstnieka meita". Nu vienreizēji!

Kādas ir spilgtākās atmiņas no darba gadiem "Preses apvienībā"?

– Visu savu darba mūžu – 46 gadus – nodarbojos ar preses izdevumu izplatīšanu. Savulaik Balvu rajonā bija 31 pasta nodaļa, un joprojām atceros, kā ar skaitļiem katrai avīzei un žurnālam ik mēnesi daudzgu garumā skaitīju tirāžas, bet šķirotāji avīzes šķiroja. Abonementus uzskaitīju līdz pat vismazākajām statistikas sadaļām – to skaitu zināju ne tikai visā rajonā, bet pat konkrētās ielas un mājas! Tikmēr cilvēkus, kuri "Vaduguni" neabonēja, mudināju to darīt. Tolaik "Vaduguns" iznāca pat 12 tūkstošos eksemplāru! Visvairāk avīzi abonēja Rugājos, arī Lazdukalnā. Joprojām atmiņā, kā mašīnā bija jāceļ trīs smagi, ar avīzēm pilni maiši, lai tās nogādātu iedzīvotājiem Rugāju pusē. Jā, tie bija "Vaduguns" ziedu laiki...

Vai presi lasāt arī šobrīd?

– Nu kā gan nē, jo īpaši "Vaduguni"! Priekšroku dodu pozitīviem rakstiem. Man patīk viss labais, bet ar sliktu sadzīvot grūti. Protams, televīzijā regulāri skatos ziņas, kas ir neatņemama manas ikdienas sastāvdaļa. Īpaši patīk jaunumi par ekonomiku.

Kas ir Jūsu dzīves lielākās vērtības?

– Mana ģimene – dēls Aigars, meita Anita un mazbērni – Samanta, Ģirts un Mārtiņš. Viņi dod man tik lielu prieku un enerģiju!

Kāds vecāku padoms noderējis dzīvē?

– Man kā piemērs vienmēr būs manas mammas dzīve. Viņai savā mūžā nācās pārdzīvot grūtus brīžus, bet mamma nekad nesalūza. Gluži pretēji – dzīves izaicinājumiem allaž stājās pretī ar lielu izturību un nekad ne par ko nesūdžējās.

Par ko sapņojāt kļūt bērnībā?

– Esmu absolvējusi Viduču pamatskolu un Viļakas vidusskolu. Skolas gados īpaši padevās rakstīt sacerējumus, bet sapņu profesija... Atceros, ka savulaik Vidučos regulāri apmeklēju pasta nodaļu. Tas, kā tur viss izskatījās, man tik ļoti patika, ka nolēmu mācīties pasta skolā Rīgā. To arī izdarīju, un darbs ar preses izdevumiem acimredzot arī ir profesija, kas ierakstīta mana likteņa zvaigznēs.

Kādi ir Jūsu iecienītākie ziedi?

– Hortenzijas! Pie mājas esmu izveidojusi arī pati savu puķu grēdiņu, ap kuru vasarā darbojos ar lielāko prieku.

Ar kādām domām sagaidāt pavasari?

– Katrā gadalaikā ir sava burvība. Ziemā – skaistas kupenas, pavasarī digst stādīņi, vasara priecē ar savu pilnbriedu, bet rudenī sagaidām ražu. Mēs dzīvojam starp četriem skaistiem gadalaikiem!

Jau šo svētdien apritēs 73 gadi, kopš iznāk laikraksts "Vaduguns". Ko novēlat avīzei un tās lasītājiem?

– "Vaduguns" ir mūsu katra avīzīte. Abonējiet un lasiet to, jo kur gan vēl jūs varēsiet iepazīties ar aktuālākajiem jaunumiem un reportāžām no Balvu novada dzīves? Lai "Vaduguns" kolektīvam neizsīkstošs darba spars, bet lasītājs – vienmēr uzticams!

"Kas pagātnei pēta,

Cilvēkus allaž vilinājuši pagātnes notikumi un mūsu senču loma tajos. Mēs no paaudzes paaudzē nododam savas ģimenes stāstus un interesantākos piedzīvojumus, bet atmiņu pūra lādē glabājam vislielākos noslēpumus. Tas viss mums par savu dzimtu liek lepoties, bet tās vēsturi un likteņstāstus saudzēt kā lielu vērtību.

Dzimtu pētīšana – kā bezgalīgs stāsts

To, kā seniem dzimtas stāstiem dāvāt otru dzīvību, zina stāstīt alūksniete SANITA MIHELSONE-PILSKALNE, kurai radurakstu pētīšana un dzimtas koku veidošana ir sirdslieta. Viņa arī nešaubās, ka, pētot pagātnei, mēs ieskatāmies arī nākotnē. Turklāt ne velti ir teiciens: "Kas pagātnei pēta, tas nākotni svēta!"

Atsākt pētīt iedvesmoja radnieks no Austrālijas

Alūksniete SANITA MIHELSONE-PILSKALNE dzimusi Aizkrauklē 1981. gada agrā pavasarī un, kā stāsta viņa pati, brīnišķīgā ģimenē! Daļa no bērnības pavadīta Skrīveros, tur arī uzsāktas skolas gaitas. Vēlāk Sanitas un viņas ģimenes ceļi aizveda uz tēta dzimto pilsētu Alūksni, kur ar savām divām māsām un vecākiem dzīvoja vecāku celtajā mājā pie Alūksnes ezera. Agrākie dzīves mirkļi rūpīgi noglabāti atmiņā, un Sanita joprojām dzīvo Alūksnē, lai arī bija laiks, kad ikdienas gaitas pavadīja Rīgā. Protams, nav izpalikusi arī ģimenes nodibināšana – ar vīru Aināru audzina meitiņu Evelīnu un dēliņu Niklāvu. Aināra vaļasprieks ir pirts būvniecība un, tāpat kā dēlam, basketbols, bet meitai – māksla. Tikmēr pati Sanita ikdienā ne tikai strādā, rūpējas par ģimeni un mājas mīļiem – suņu meiteni Sebastiānu, suņu puiku Mailo un kaķeni Mikiju, bet vaļaspriekšos arī ada un pēta dzimtas. "Par dzimtām sāku interesēties jau bērnībā, kad uzmanīgi klausījos vecvecāku stāstos par viņu dzīves gaitām – kā dzīvoja un svinēja svētkus, kā pārdzīvoja kara laiku, ar ko nodarbojās, cik lielas bija ģimenes... Pusaudža gados par tuvākiem un tālākiem radiem ik pa laikam nedaudz arī kaut ko pierakstīju. Savukārt vēlmi atsākt un padziļināti pētīt radurakstus iedvesmoja radnieks no Austrālijas. Viņš interesējās, cik daudz zinu un esmu izpētījusi par mūsu kopīgo dzimtu. Tā ienāca prātā veidot dzimtas mapes-albumus, kas ir lieliska iespēja saglabāt vecās fotogrāfijas, avīzrakstus, dažādus dokumentus un pierakstus – tā, lai viss ir vienuviet! Šādas mapes veidoju kopš 2018. gada," dzimtu pētīšanu pirmsākumus atceras Sanita.

Savu dzimtu pēta joprojām

Viss sākās ar Pilskalnu dzimtu, no kuras cēlusies arī pati Sanita. To alūksniete izpētījusi astoņās paaudzēs, ko turpina darīt joprojām, jo dzimtu pētīšana ir kā bezgalīgs stāsts. Proti, ik pēc laika, kā mēdz teikt, izdodas *izrakt* ko jaunu, dzimtas stāstus papildinot ar *svaigāko* informāciju, klāt pievienojot arī dzimtas jaunāko paaudzi un pierakstot mūžībā aizgājušos dzimtas pārstāvjus. Tā tas turpinās gadiem. "Pilskalni ir liela un spēcīga dzimta, kas cēlusies Veclaicenes pusē – toreizējā Valkas apriņķa "Zeņģu" un "Spalju" mājās. Vēlāk daļa Pilskalnu pārgāja uz Mārupi un savās saimniecībās nodarbojās ar zemkopību. Šajās mājās vēl joprojām saimnieko Pilskalnu pēcnācēji. Savukārt mans vecvectēvs Alfrēds Pilskalns, Kārļa dēls, kopā ar sievu Idu Augusti (dzimušu Ziņģi) dzīvi uzsāka Bejas ciema "Rožulejās", kur arī nāca pasaulē viņu pieci bērni – Velta Valija, Arvids Arnolds, Emma Lillija, Jānis Rūdolfs un Vija Viktorija. Visiem bērniem bija divi vārdi. Pētu arī citas dzimtas – gan no tēta un mammas puses, gan arī vīratēva saknes un citu radu un draugu dzimtas, piemēram, ar uzvārdiem Grāvis-Grāviši, Ziņģi, Dambji no Alūksnes un Tisleru dzimtu. Vīra vecvecākiem no Bitaiņu un Semjonovu dzimtām dāvanā esmu izveidojusi arī skaistas dzimtas mapes. Viņi gan paši jau citīgi izpētījuši savus radurakstus, bet es tos papildināju un apkopēju visu vienuviet. Savukārt šobrīd pētu kādu dzimtu no Latgales – no kādreizējā Rēznes pagasta, Čipotu un Vaičuļu sādžām," atklāj Sanita.

Antidepressants grūtākos dzīves mirkļos

Sanita uzsver, ka, pētot dzimtas, viņa vienlaikus arī mācās un vēl vairāk iepazīst vēsturi. "Iegūstu ne tikai daudz vērtīgas informācijas un zināšanas, kā cilvēki dzīvoja, ar ko nodarbojās, kādi bija amati un tradīcijas daudzās paaudzēs iepriekš, bet arī trenēju atmiņu un prasmi būt pacietīgai. Tas arī noder, palīdzot bērniem mācīties. Turklāt tādējādi arī viņiem rodas interese par savas dzimtas saknēm. Lai vai kā, dzimtu pētīšana ir laikietilpīgs darbs. Tas prasa arī līdzekļus, jo ir izmaksas par arhīva pakalpo-

Foto - no personīgā arhīva

jumiem, kancelejas precēm un daudz ko citu. Jārēķinās arī ar to, ka par saviem senčiem var uzzināt kādu noslēpumu un faktus – gan patīkamus, gan ne tik ļoti glaimojošus. Tomēr man pētīšana ir kā antidepressants grūtākos dzīves mirkļos, kas sniedz prieku un sevis izzināšanu. Galu galā sava vēsture un dzimtas saknes jāzina. Tie ir gēni, un katram cilvēkam ir tiesības zināt savu izcelsmi," gandarīta par savu vaļasprieku un apņēmības pilna turpmākajiem dzimtu pētniecības darbiem ir alūksniete S. Mihelsone-Pilskalne.

Dzimtu pētīšanas tehnika

Kā un ar ko sākt?

"Lai uzsāktu pētīt dzimtu, vispirms nepieciešama gribēšana, liela pacietība, laiks, mīlestība pret savu vaļasprieku, interese par vēsturi un nebaidīšanās no grūtībām, ar kurām jāsarokas pētniecības ceļā. Ja tas viss ir, dzimtas koka veidošanā noteikti jāsak ar radu izjautāšanu (ja šāda iespēja ir), jo pētniecībā bez citu palīdzības neiztikt – tas ir liels kopdarbs. Daudz runāju ar cilvēkiem, kuri dalās ar saviem dzīvesstāstiem, atmiņām. To visu pierakstu – sākot ar dzimšanas datiem un vietu, laulībām, ģimenes sastāvu, dzīves gājumu, nodarbošanos un citu informāciju.

Dzimtas koka veidošanā jāsak ar jaunāko paaudzi – tā ir vieglāk. Ja nepieciešams, pēc informācijas jālūko arhīvos, dzimtsarakstu nodaļās, bibliotēkās, mācītājmuižās, ko daru arī savā pētniecības procesā. Mūsdienās liels palīgs ir arī internets. Izmantoju šādu interneta resursu sniegtās iespējas: *geni.com* (tur var izveidot dzimtas koku), *ciltskoki.lv* (tautu skaitīšanas, digitālie dokumenti), *raduraksti.arhivi.lv* (dvēseļu revīzijas, baznīcu grāmatas), *facebook.com* (grupas "Dzimtas detektīvi", "Ciltskoki", kur ir ļoti jauki grupas dalībnieki), sociālo tīklu *draugiem.lv*, *timenote.info* (informācija par mirušiem cilvēkiem, un ne tikai), *cemety.lv* (informācija par kapsētām), Arolsenas arhīvu adresē *www.arolsen-archives.org* (no nacistiem cietušo arhīvs) un *www.periodika.lv* (veci avīzraksti). Šīs adreses iesaku arī iesācējiem. Un tā pētu no paaudzes paaudzē. Savukārt dzimtas mapē-albumā dzimtas pārstāvji jāliek secībā no vecākās uz jaunāko paaudzi. Es rakstu gan datorrakstā, gan ar roku, tad lapas lieku kabatiņās, pievienoju foto ar aprakstiem, izdrukātus avīzrakstus. Nu un visu šo informāciju salieku pie attiecīgajiem cilvēkiem. Tā veidojas mape-albums gluži kā grāmata. Rezultātā atliek visu skaisti noformēt un iesiet," dzimtu pētīšanas tehnisko pusi atklāj Sanita.

LTV 1

- 5.20 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Kosmo 2". Piedz. seriāls.
6.30 "Animācijas seriāli".
8.30 "Edmunds un Lūsija". Anim. seriāls.
8.45 "Petroniks steidz palīgā!" Animācijas seriāls.
9.00 "Tutas lietās 5". Raid. bērniem.
9.10 "Ukulele 2". Raidījums bērniem.
9.15 "Mazo ģēniju akadēmija 3".

- 9.30 "Zimē kopā ar Vilu!" Raidījums bērniem.
9.50 "Dārza pasakas". Dok. seriāls.
10.00 "Caurās kurpes". Ģimenes filma.
11.00 "Igaunijas garša 2". Dok. filmu cikls.
12.00 "Dievkalpojums Rīgas Vilandes baptistu baznīcā".
13.00 "Lielās patiesības".
13.30 "Būt mīļātai". Seriāls.
14.25 "Ķepa uz sirds". Atk.
14.55 "Province". Atk.
15.25 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.

- 16.25 "Daudz laimes, jubilār!" Atk.
17.05 "Kultūrdeva".
18.00 "Dienas ziņas".
18.15 "Zaļgalvis".
18.30 "Ketija Forda. Harietas sapnis". Melodrama.

- 20.00 "Panorāma".
20.14 "De facto".
21.05 "Broukenvuda 8". Detektivseriāls.
22.40 "Kleo". TV pirmizrāde. Komēdija.
0.25 "Pasaules panoāma". Raid. par ārpolitiku. Atk.

- 0.55 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.

- 1.55 "Daudz laimes, jubilār!" Atk.
2.35 "Kultūrdeva". Atk.
3.30 "Kultūršoks". Atk.
3.45 "Te! Latvijas raidījums". Atk.

- 4.40 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras". Atk.

- 5.35 "Latvietis. Paralēlas pasaules". Raid. cikls. Atk.

- 6.00 "Latvijas valsts himna".

- 6.02 "Izziņas impulss". Atk.
7.00 "Globalizācija 3000. Deutsche Welle žurnāls".

- 7.30 "Ražots Vācijā. Deutsche Welle žurnāls".
8.00 "IT komanda 5". Situāciju komēdija.
8.50 "Misters Bins". Komēdijseriāls.

- 11.25 "Deivids Roko gatavo mājas". Dok. filmu cikls.
12.15 "Slepkavības ziemeļos 7". Detektivseriāls.

- 13.55 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Tiešr.
14.50 "Eiropas meistarsacīkšu atlases spēle rokabumbā". Latvija - Itālija.

- 16.55 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Tiešr.
17.55 "Slepkavības ziemeļos 7". Detektivseriāls.
20.25 "Atlantijas okeāns: četri gadalaiki. Pavasaris". Dok. filmu cikls.

- 21.10 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls".
22.00 "Nesalauzta". Detektivseriāls.
22.45 "Sporta studija. Aizkulises". Atk.

- 23.45 "Vera 6". Seriāls.
1.15 "Dzimis Eiropā". Atk.
2.15 "Tuesi.lv". Īsfilma.
3.20 "Citādi latviskais". Atk.
4.15 "Sporta studija". Atk.

- 5.00 "Bondi vētarsts 9". Dokumentālais seriāls.

- 6.00 "Animācijas seriāli".
9.25 "Mēs mīlam ģimeni". Izklaidējošs raidījums.
10.00 "Superbingo".
11.30 "Mini pa trim! 4". TV spēle.

- 13.20 "Neticami aculiecinieku kadri". Izkl. raid. Atk.
14.30 "Apslēptās karaļvalsts sargi". Animācijas filma.
16.30 "Ceļojums uz Noslēpumu salu". Piedz. filma.

- 18.15 "Izgaršo Latviju 8".
18.50 "Kolektīvais saprāts". Analītiskais raidījums.
19.30 "Nekā personīga".
20.30 "Balss maskā 3". Muzikālais šovs.

- 23.10 "Kurjers". Sprauga sižeta filma.
1.00 "Petra 2". Seriāls.
2.40 "Bērnudzarņnieku slepenā

- dzīve". Izkl. raidījums.
3.45 "UgunsGrēks 9". Seriāls.

- 5.00 "Džada Itālijā". Ceļojumu raidījums.
5.30 "Sapņu māja. Jaunzēlandē 5". Realitātes seriāls.
6.30 "Kontakts kopā ar doktoru Čārlzu Stenliju 2".
7.00 "Sapņu māja. Jaunzēlandē 5". Realitātes seriāls.
8.00 "Iepazīstot Franciju ar Manū". Kulīnārijas šovs.

- 9.00 "Pirkt vai uztaisīt? 2". Realitātes seriāls.
9.30 "Dzīvīte brīvdienās 9". Televeikala skatlogš.
10.00 "Biznesa attīstība 3".
10.30 "Vientuļo vecāku klubīņš 2". Seriāls.
11.30 "Saldā mīlestība". Melodrama.

- 13.25 "Ella Šena. Ģimenes saites". Komiska drāma.
15.20 "Noslēpums 101. Simulanti". Detektīvfīlma.
17.10 "Mīlestības karte". Melodrama.
19.05 "Smalkās aprindas". Romantiska drāma.
21.00 "Zem klāja 6". Realitātes šovs.
22.00 "Nozieguma maksla". Seriāls.
0.10 "Māsas kurpes". Komiska drāma.
2.50 "Zem klāja 6". Realitātes šovs.

- 6.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
7.00 "Kārtības rullis". Atk.
8.30 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
9.30 "Pieci novadi Latvija".
10.00 "Ceļš uz tavu jauno mājokli".
10.30 "Vēlais ar Streipu".
11.00 "Gramatu kods". Atk.
11.30 "Laimīgs un vesels". Atk.
12.00 "Dabas tops". Atk.
13.00 "Kur tas suns apraksts?". Atk.

- 14.00 "Globuss". Atk.
15.00 "Vēlais ar Streipu". Atk.
16.30 "Pieci novadi Latvija".
17.00 "Nedēļa. P.S.". Atk.
18.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
19.00 "Radio Svoboda: par svarīgo Krievijā un

- 20.00 "Globuss". Atk.
21.00 "Nacionālo interešu klubs".
22.00 "Kārtības rullis". Atk.
23.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
24.00 "Preses klubs". Atk.
1.30 "Latvijas labums". Atk.
2.30 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Vēlais ar Streipu". Atk.
4.30 "Ziņu Top". Atk.
5.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.

TV3 Life

- 5.00 "Džada Itālijā". Ceļojumu raidījums.
5.30 "Sapņu māja. Jaunzēlandē 5". Realitātes seriāls.
6.30 "Kontakts kopā ar doktoru Čārlzu Stenliju 2".
7.00 "Sapņu māja. Jaunzēlandē 5". Realitātes seriāls.
8.00 "Iepazīstot Franciju ar Manū". Kulīnārijas šovs.

- 9.00 "Pirkt vai uztaisīt? 2". Realitātes seriāls.
9.30 "Dzīvīte brīvdienās 9". Televeikala skatlogš.
10.00 "Biznesa attīstība 3".
10.30 "Vientuļo vecāku klubīņš 2". Seriāls.
11.30 "Saldā mīlestība". Melodrama.

- 13.25 "Ella Šena. Ģimenes saites". Komiska drāma.
15.20 "Noslēpums 101. Simulanti". Detektīvfīlma.
17.10 "Mīlestības karte". Melodrama.
19.05 "Smalkās aprindas". Romantiska drāma.
21.00 "Zem klāja 6". Realitātes šovs.
22.00 "Nozieguma maksla". Seriāls.
0.10 "Māsas kurpes". Komiska drāma.
2.50 "Zem klāja 6". Realitātes šovs.

- 6.00 "Mēs varam – mēs darām!"
9.00 "Mēs ar brāli – kolosāli!"
9.30 "Manas bērības atmiņas".
10.00 "Māja un sētā".
10.30 "Vērtīgi zināt".
11.00 "Zīpkārtīgais Čiekurs".
11.30 "Kas tu esi, inovācija?"
12.00 "Dzīvā skatnve Ogrē".
13.30 "Latgale kara enā".
14.00 "Āzija 360°".
14.30 "Āzija 360°".
15.00 "Autodroms".
15.30 "Tīkšanās vieta. Valmieras novads".

- 16.00 "No Piena ceļa nākusi. Sēlija – identitāte".
16.30 "Izstāsti Latvijai".
17.00 "Sveicināti Viduskurzemē!"
17.30 "Nedēļa Jēkabpilī".
18.00 "Runā Latgale".
18.30 "Limbāžu novads rada un dara".

- 19.00 "Trīs kvadrātā".
20.00 "Mūsu maistro. Raimonds Pauls".
21.00 "Tumsas pabērni".
21.30 "Jersika records hronikas".
22.30 "Vai viegli būt ...?"
Dok. filma.
24.00 "Nedēļa Latvija".
0.30 "Pa priediņā kartupeļa pedām".

- 1.00 "Cīvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē".
1.30 "Kad motorī ruc".
2.00 "Skats no Ventspils".
2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
3.00 "Kāpēc?".
4.00 "Tīkšanās vieta. Valmieras novads".
4.30 "Ceļot bez robežām".

- 6.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
7.00 "Kārtības rullis". Atk.
8.30 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
9.30 "Pieci novadi Latvija".
10.00 "Ceļš uz tavu jauno mājokli".
10.30 "Vēlais ar Streipu".
11.00 "Gramatu kods". Atk.
11.30 "Laimīgs un vesels". Atk.
12.00 "Dabas tops". Atk.
13.00 "Kur tas suns apraksts?". Atk.

- 14.00 "Globuss". Atk.
15.00 "Vēlais ar Streipu". Atk.
16.30 "Pieci novadi Latvija".
17.00 "Nedēļa. P.S.". Atk.
18.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
19.00 "Radio Svoboda: par svarīgo Krievijā un

- 6.02 "Izziņas impulss". Atk.
7.00 "Globalizācija 3000. Deutsche Welle žurnāls".

- 7.30 "Ražots Vācijā. Deutsche Welle žurnāls".
8.00 "IT komanda 5". Situāciju komēdija.
8.50 "Misters Bins". Komēdijseriāls.
11.25 "Deivids Roko gatavo mājas". Dok. filmu cikls.
12.15 "Slepkavības ziemeļos 7". Detektivseriāls.
13.55 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Tiešr.
14.50 "Eiropas meistarsacīkšu atlases spēle rokabumbā". Latvija - Itālija.

- 16.55 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Tiešr.
17.55 "Slepkavības ziemeļos 7". Detektivseriāls.
20.25 "Atlantijas okeāns: četri gadalaiki. Pavasaris". Dok. filmu cikls.
21.10 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls".
22.00 "Nesalauzta". Detektivseriāls.
22.45 "Sporta studija. Aizkulises". Atk.

- 23.45 "Vera 6". Seriāls.
1.15 "Dzimis Eiropā". Atk.
2.15 "Tuesi.lv". Īsfilma.
3.20 "Citādi latviskais". Atk.
4.15 "Sporta studija". Atk.

- 5.00 "Bondi vētarsts 9". Dokumentālais seriāls.
6.00 "Animācijas seriāli".
9.25 "Mēs mīlam ģimeni". Izklaidējošs raidījums.
10.00 "Superbingo".
11.30 "Mini pa trim! 4". TV spēle.

- 13.20 "Neticami aculiecinieku kadri". Izkl. raid. Atk.
14.30 "Apslēptās karaļvalsts sargi". Animācijas filma.
16.30 "Ceļojums uz Noslēpumu salu". Piedz. filma.
18.15 "Izgaršo Latviju 8".
18.50 "Kolektīvais saprāts". Analītiskais raidījums.
19.30 "Nekā personīga".
20.30 "Balss maskā 3". Muzikālais šovs.

- 23.10 "Kurjers". Sprauga sižeta filma.
1.00 "Petra 2". Seriāls.
2.40 "Bērnudzarņnieku slepenā

Balvu Sakrālās kultūras centrā
Līdz 25.martam skatāma IKONU izstāde. Tikšanās ar māksliniekiem 25.martā plkst.13.00.

Balvu Novada muzejs

□ Līdz 7.aprīlim izstāde "Dedz gaismu sevi": skatāmas "Benorse" lampas, Grigorija un Annas Kudrjavcevu dzintara rotas, Kaspāra Teļāna fotogrāfijas.

Balvos

5.martā plkst. 15.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā **Andris Baltacis monoizrādē "Muzikants ir cilvēks"**. Ieejas maksa – EUR 8, EUR 10. *Biļetes visas "Biļešu paradīzes" kasēs (Balvos, Brīvības ielā 61) vai www.biļesuparadize.lv.*

11.martā plkst. 19.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā Operetes teātra teātralizēta koncertprogramma **"Musique d'amour"**. Ieejas maksa – no EUR 12 līdz EUR 20. Skolēniem, studentiem, pensionāriem un cilvēkiem ar invaliditāti – 20% atlaidē. *Biļetes visas "Biļešu paradīzes" kasēs (Balvos, Brīvības ielā 61) vai www.biļesuparadize.lv.*

17.martā plkst. 18.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā kino. Animācijas filma "MUMIJAŠ".

18.martā plkst. 17.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā Siguldas Tautas teātris ar Leldes Stumbres izrādi "Tā, lai var redzēt ceļu". Biļetes cena – EUR 5. *Biļetes visas "Biļešu paradīzes" kasēs (Balvos, Brīvības ielā 61) vai www.biļesuparadize.lv.*

Baltinavā
□ Cikla "Dzimitas stāsts" izstāde "Mirkļu vēstījums" – par Ločmeļu dzimtu no "Lauru" mājām.
□ Līdz 18.martam Rudītes Kašas karikatūru izstāde "Nenopietnais nopietnajā" Baltinavas Kultūras nama mazajā zālē.

10.martā kultūras namā tematisks pasākums "Mīlestība ir darbības vārds". **Pikst. 15.00** netradicionālās modes skate "Mīlestības krāsas". Diskotēka ar aktivitātēm. **Pikst. 17.00** mazajā zālē stila pārveertības sievietēm. *Padomi un ieteikumi no skaistuma ekspertes Intas Ozolas. Pikst. 18.30* mazajā zālē kopā brūšana meditācijā un elpā – mieram un līdzsvaram. *Elīna Zelča dalīsies ar praktiskiem uzdevumiem, kurus integrēt savā ikdienā.* Jūs gaida sirsniņa atmosfēra, muzikāli pāsteļgumi, dāvanu izloze.

Balvu pagastā
Naudaskalna tautas nama Zinaidas Loginas "Manas ceļojumu piezīmes" fotogrāfiju izstāde.

Bērzkalnē
Līdz 17.martam Bērzkalnes pagasta telpās Zinta Purena gleznu izstāde.

Bērzpili
"Mīlestības ceļš caur pavasari" ar grupu "Nakts vizija". Ieeja brīva. Pēc koncerta **plkst. 22.00** sporta angārā balle kopā ar grupu "Nakts pastaiga". Ieejas maksa – EUR 5. Iespējama galdiņu rezervācija.

18.martā kroņu darināšanas meistardarbnīca. *Dalības maksa atkarīga no dalībnieku skaita – EUR 12-15 cilvēkam. Cena ietīpēt visi vajadzīgie materiāli. Izveidotais paliek katram līdzņemšanai. Interesentiem pietiekties līdz 10.martam pa tālr. 26518493, Ivetā.*

AĒIŠA

Briežuciemā

Briežuciema bibliotēkā **līdz 31.martam** Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu radošo darbu izstāde.

Briežuciema tautas namā **no 11.marta līdz 11.aprīlim** rokadru darbnīcas "Atspole" dalībnieču gatavoto ziedu un citu darbu izstāde "Sievietes un ziedi". Apskatāma jebkurā laikā, iepriekš sazinoties pa tālr. 25444621.

11.martā virtieši, uzdāviniet savām dāmām izrādi un atpūtas mirkli! **Pikst. 15.00** Vīgitas Pumpures naivs farsis "Kaimiņu būsana" Salnavas amatierteātra iestudējumā. Ieejas maksa – EUR 1,50. Pēcizrādes **plkst. 16.30** kosmētikas *Herbalife SKIN* prezentācija "Atbalsts. Motivācija. Skaistums". Produktus varēs izmēģināt. Līga Pundure tirgos pašaudzētus pirmos pavasara ziedus.

1.aprīlī plkst 13.00 tautas namā akcija "Satiec savu meistaru". *Metistara Andra Ločmeļa vadībā varēs izgatavot katrs sev krāsainu pastaļu pāri (iepriekš jāpiesakās līdz 20.martam, mob. 25444621). Dalības maksa – EUR 20. Bez dalības maksas aicināti piedalīties interesenti, kuri vēlas tikai vērot izgatavošanas procesu un izgatavot sev sūvenirpastaliņus.*

Kubulos
Ināras Lāces izstāde kultūras namā darba dienās **no plkst. 9.00 līdz 15.00.**

8.martā plkst. 19.00 kultūras namā "3 Stenori" ar 8.marta sveicienu "... tieši laikā". Ieejas maksa – EUR 3.

8.martā plkst. 19.00 saietu namā koncerts "Sievietēm jaukām" kopā ar šarmanto Jani Krūmiņu no "Apvedceļa". Ieeja bezmaksas.

Rugājos
18.martā no plkst. 17.00 tautas namā notiks tradicionālais **Jāzepdīenas danču nakts** kopā ar tautas muzikantiem. Muzikanti un grupas, kuri vēlas uzstāties, aicināti pieteikties pa tālruni 28384855 **līdz 15.martam**. Apmeklētājiem ieejas maksa – ziedojums EUR 2.

Šķilbēnos
4.martā tautas slēpojums "Balkanu aplī". Dalījums vecuma grupās iepriekšējais (16 grupas). Citu novadu slēpotāji maksā dalības maksu – EUR 5.

Tilžā
18.martā plkst. 19.00 kultūras un vēstures namā Kristīne Šomase un Normunds Liepiņš ar koncertprogrammu "Lai izdodas Tevi!". Ieejas maksa – EUR 4.

Vīksnā
Līdz 30.martam Vīksnas bibliotēkā un tautas namā Latvijas Neredzīgo biedrības rehabilitācijas centra Balvu filiāles klientu radošo darbu izstāde "Bīnumi caur sirdi un dvēseli".

4.martā plkst. 17.00 tautas namā "3 Stenori" ar 8.marta sveicienu "Nedaudz avansā". Ieejas maksa – EUR 5.

11.martā plkst. 14.00 kultūras namā dāmu deju kopas "Alianse" 10 gadu jubilejas draugu sadancis.

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsauce obligāta

TV PROGRAMMAS

no 6. līdz 12.martam

LTV1	5.20 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk. 6.00 "Latvijas valsts himna". 6.02 "Vides fakts". Atk. 6.30 "Rīta <i>Panorāma</i> ". 8.35 "Mīlas viesulis 18". Serāls. 9.30 "Sešas māšas". Serāls. 10.30 "Medmāsa Betija 6". Serāls. 11.15 "Pīnokio". Vācijas filma bērniem. 1.seriā. 12.45 "Lielas un mazas radības 2". Serāls. 13.35 "Daudz laimes, jubilar!" Olga Drege. Atk. 14.15 "Latvijas sirdsdziesma". Atk. 15.15 "Krustpunkts". 16.10 "Sešas māšas". Serāls. 17.10 "Mīlas viesulis 18". Serāls. 18.00 "Dienas ziņas". 19.00 "Aizliegtais pagēmiens". 20.00 "Panorāma". 20.37 "Šodienas jautājums". 21.10 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija Prāts". 21.55 "Sporta studija". 22.40 "Nakts ziņas". 22.55 "Veikums Ukrainai". Labdarības koncerts.	19.00 "Šovakar. RUS.ISML.IV ziņas". 19.30 "Kara mācības. Drošība Eiropā". 21.05 "Slepkavības ziemeļos 7". Detektīvseriāls. 21.55 "Midsomeras slepkavības-10". Liebrītanījas detektīvseriāls. 23.25 "Pārnīki 6". Detektīvseriāls. 0.25 "2022.gada FIFA Pasaulis kausa izcīņa futbolā". Portugāle - Gana. Atk. 2.25 "Labākais no <i>Euron maxx</i> . <i>Deutsche Welle</i> žurnāls". 2.55 "Tē! Latvijas raidījums". Atk. 3.55 "Izziņas impulss". Atk. 4.50 "Daudz laimes, jubilar!" Atk.
-------------	--	---

TV 3

5.00 "Grizījs un Lemņģi 2". Animācijas seriāls. 5.30 "Pēdējais īstais vīrs 5". Serāls. 6.25 "900 sekundes". 8.45 "Tēta medienas 4". Latvijas realitātes šovs. 9.45 "Izgaršo Latviju! 8". 10.20 "Cīgāniete". Serāls. 11.30 "Mani virtuves noslēpumi 7". Realitātes šovs ar Džeimiju Oliveru". Kulinārijas raid. 13.30 "Televētkla skatoloģis". 13.50 "Nekā deklarējama. Austrālija 9". Realitātes šovs. 14.55 "Skolotājs 2". Serāls. 15.55 "Komisārs Aleks 9". Serāls. 17.00 "Zilontis studija 2". Sarunu šovs. 18.00 "TV3 ziņas tsumā". 18.10 "Šēfu gaidījāt?". Kulinārijas raidījums. 19.10 "Bez tabu". 20.00 "TV3 ziņas". 20.45 "Depunktā 13". 21.10 "UgunsGrēks. Atgriešanās". Serāls. 21.45 "Tēta medienas 4". 22.50 "Preses klubs". Realitātes šovs. 23.35 "Kolumbiņa. Pa kokas pēdām 2". Dok. seriāls. 23.35 "Autoziņas". 0.05 "Nekā personīga". Atk. 1.05 "Kolektīvais saprāts". Analītisks raidījums. 1.35 "Bonds vētaris 5". Dok. seriāls. 3.25 "Zilontis studija 2". Sarunu šovs. 4.20 "UgunsGrēks 9". Serāls.

TV3 Life

5.00 "Viņas melo labāk". Latvijas seriāls. 5.30 "Ticīgo uzvaras bals". Kristīga programma. 6.00 "Ballīte lauku stīlā". Izklaidējošs raidījums. 6.30 "Aklais randiņš". Serāls. 7.25 "Sapņotāj". Serāls. 8.25 "Mani remonta noteikumi 4". Realitātes šovs. 9.30 "Ko neteikt 2". Izklaidējošs raidījums. 9.50 "UgunsGrēks 2". Serāls. 12.10 "Dzāda Itālijā 3". Ceļojumu raidījums. 12.40 "Dzāda izklaidē 3". Kulinārijas raidījums. 13.10 "Randiņš piecatā". Realitātes seriāls. 14.10 "Grieķis anatomija 2". Serāls. 16.05 "Iegūt visu". Serāls. 17.05 "Vēstnieka meita". Serāls. 19.05 "Rizoli un Alia 5". Serāls. 21.00 "Mēs Slepenā aģente". ASV kriminālkomēdija. 23.15 "Alž restem 3". Serāls. 0.25 "Gēnijs uzvalkā 8". Serāls. 1.25 "Vēstnieka meita". Serāls. 3.15 "Viņas melo labāk 6". Serāls.
--

TV24

6.00 "Preses klubs". Atk. 7.30 "Dzīvīte brīvdienās". Atk. 8.00 "Laimīgs un veselš". Atk. 8.30 "Radio <i>Svobodā</i> . par svārigo Krievija un pasaulē". Atk. 9.30 "Dienas personība". 10.00 "Nedēļa. P.S.". Atk. 11.00 "Nacionālo interešu klubs". Atk. 12.00 "Dabas tops". Atk. 13.00 "Dr. Apinis". 14.00 "Radio <i>Svobodā</i> . par svārigo Krievija un pasaulē". Atk. 15.00 "Nacionālo interešu klubs". Atk. 16.00 "Dienas personība". Atk. 16.30 "Ziņu <i>Top</i> ". 17.00 "Preses klubs". 18.30 "Uz līnijas". 19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". 20.00 "Vēlāis ar Streipu". 20.30 "Dzīvīte brīvdienās". 21.00 "Kārtības rullis". 22.30 "Vēlāis ar Streipu". Atk. 23.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk. 24.00 "Preses klubs". Atk.
--

1.30 "Kārtības rullis". Atk. 3.00 "Preses klubs". Atk. 4.30 "Ziņu <i>Top</i> ". Atk. 5.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
--

ReTV

5.30 "Nedēļa Latvijā". 6.00 "ReTV muzikas rītš". 8.00 "Mēs varam – mēs darāmi!" 8.30 "Zaļa gaisma". 9.00 "Skats no Ventspils". 9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". 10.00 "Kāpēc?". 11.00 "Par Liepāju un liepāniekiem". 11.30 "Aizkulisēs". 12.00 "Tīkšanās vieta. Valmieras novads". 12.30 "Ceļot bez robežām". 13.30 "Āzija 360°". 14.00 "Zinārkārgis Čekurs". 14.30 "Zaļa gaisma". 15.00 "ReTV ziņas". 15.30 "Maksātkeršanas noslēpumi". 16.00 "Pa priecīgā kartupeļa pēdām". 16.30 "Skats no Ventspils". 17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". 18.15 "Spried ar <i>DelFi</i> ". 19.00 "ReTV ziņas". 19.25 "Māja un setā". 20.00 "Āzija 360°". 20.30 "Āzija 360°". 21.00 "ReTV ziņas". 21.25 "Vai viegli būt...". Dok. filma. 1998.g. 22.45 "Spried ar <i>DelFi</i> ". 23.30 "Cietuma ābece". 24.00 "ReTV ziņas". 0.30 "Pa priecīgā kartupeļa pēdām". 1.00 "Āzija 360°". 1.30 "Āzija 360°". 2.00 "Skats no Ventspils". 2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". 3.15 "Spried ar <i>DelFi</i> ". 4.00 "Māja un setā". 4.30 "Latvijas stāsti".
--

Tapāt ka jūras katjas sastopamies un sadraudzējamies. Katjas atzīstas, viņi atzīst, un mēs šķīramies.

R.Tagore

LTV 1	8.40 "Daudz laimes, jubilar!" Atk. 9.20 "Ierāmēts". Serāls. 10.10 "Vides fakts". Atk. 10.40 "Sporta studija". Atk. 11.25 "Pārnīki 7". Detektīvseriāls. 12.25 "Komisārs Reksis 8". Detektīvseriāls. 9.15 "Bardaks bēniņos". Raid. bērniem. 9.30 "Literature. Sakumskola". Atk. 9.45 "Pīnokio". Filma bērniem. 11.15 "Kēpa uz sirds". 11.45 "Pārtikas revīdents". Analītisks raid. Atk. 12.30 "Meža stāsti". Atk. 13.00 "Pa straumē 4. Platone". Atk. 14.10 "Lielas un mazas radības 2". Serāls. 15.00 "Klase. Izaičinājums". 15.25 "Gudu. Veļ gudrāks". Atk. 16.40 "Dzīvnieku rotāļas". Dok. filmu cikls. 17.30 "Teļas garumā". Jaunas pieturas literārajā žēogrāfijā. 18.00 "Dienas ziņas". 18.15 "Aculiecinieks". 18.30 "Vides fakts". 19.00 "Latvijas sirdsdziesma". 20.00 "Panorāma". 20.55 "Latvijas <i>Loto</i> izlozes". 21.10 "Teātris.zip". Ojāra Rubeņa saruna ar režisori Paulu Pļavnieci un aktieriem, dramatiskā teksta līdzautoriem - Anči Staždu un Klāvu Megli. 21.40 "TV pirmizrāde. Vecmāmiņu valsts". Tēātra "Kvadrifons" izrāde. 23.05 "Lielais vīrsaitis". Francijas komēdija. 0.35 "Dosimies ceļojumā!" 1.20 "Deju lietužvedums "Gredzenus mijot". Atk. 3.05 "Kultūršoks". Atk. 3.25 "Latvijas sirdsdziesma". 4.25 "Aculiecinieks". Atk. 4.40 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras".	8.40 "Daudz laimes, jubilar!" Atk. 9.20 "Ierāmēts". Serāls. 10.10 "Vides fakts". Atk. 10.40 "Sporta studija". Atk. 11.25 "Pārnīki 7". Detektīvseriāls. 12.25 "Komisārs Reksis 8". Detektīvseriāls. 14.45 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls. 14.55 "Tiešraide. Pasaulis kausa izcīņa biatlonā". Statete sievietēm. 16.30 "Tiešraide. Latvijas-Igau nijas basketbola līga". BK "Ventspils"-VEF Rīga". 18.45 "Tiešraide. Pasaulis kausa izcīņa biatlonā". Statete vīrišiem. 20.25 "Komisārs Reksis 8". Detektīvseriāls. 21.10 "Midsomeras slepkavības 10". Detektīvseriāls. 22.45 "Nāve paradīzē 11". Serāls. 23.45 "Vikingi 4". Serāls. 0.30 "Gleznotājs un zaglis". Dokumentāla filma. 2.15 "Zinātnes attīstība". Dok. filmu cikls. 2.20 "Devīpdesmitie". Atk. 3.15 "Daudz laimes, jubilar!" Atk. 3.55 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk. 4.40 "Aizliegtais pagēmiens". Atk.
--------------	---	---

TV 3

5.00 "Bonds vētaris 9". Dok. seriāls.4". Serāls. 6.00 "Binnummāries un Melnā kaka stāsti". Anim. seriāls. 7.00 "Prpodiļa kunga un Šēmena šovs 2". Anim. seriāls. 7.30 "Kēpu patruļa 2". Anim. seriāls. 8.55 "Dzīvnieki: mīti un patiesība". Dok. seriāls. 10.00 "Cīņa par karogu". Anim. filma. 12.00 "Balss maskā 3". Muzikāls šovs. 14.35 "TV pirmizrāde. Magiško dzīvnieku skola". Piedz. filma. 16.35 "TV pirmizrāde. Mazā". Fantāzijas komēdija. 18.50 "Jaunā sezona. Manas mājas ar IKEA 8". TV
--

TV3 Life

8.40 "Daudz laimes, jubilar!" Atk. 9.20 "Ierāmēts". Serāls. 10.10 "Vides fakts". Atk. 10.40 "Sporta studija". Atk. 11.25 "Pārnīki 7". Detektīvseriāls. 12.25 "Komisārs Reksis 8". Detektīvseriāls. 14.45 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls. 14.55 "Tiešraide. Pasaulis kausa izcīņa biatlonā". Statete sievietēm. 16.30 "Tiešraide. Latvijas-Igau nijas basketbola līga". BK "Ventspils"-VEF Rīga". 18.45 "Tiešraide. Pasaulis kausa izcīņa biatlonā". Statete vīrišiem. 20.25 "Komisārs Reksis 8". Detektīvseriāls. 21.10 "Midsomeras slepkavības 10". Detektīvseriāls. 22.45 "Nāve paradīzē 11". Serāls. 23.45 "Vikingi 4". Serāls. 0.30 "Gleznotājs un zaglis". Dokumentāla filma. 2.15 "Zinātnes attīstība". Dok. filmu cikls. 2.20 "Devīpdesmitie". Atk. 3.15 "Daudz laimes, jubilar!" Atk. 3.55 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk. 4.40 "Aizliegtais pagēmiens". Atk.	šovs. 19.25 "Misiņa <i>Dziesmu svētki</i> ". 20.00 "TV3 ziņas sestdienā". 20.40 "Apslēptas karaļvalsts sargi". Animācijas filma. 22.45 "Klases salidojums". Piedz. komēdija. 0.55 "Aklais detektīvs 5". Detektīvfilma. 2.45 "Bernārdznieku slepenā dzīve". Izklaidējošs raidījums. 3.50 "UgunsGrēks 9". Serāls.
---	--

ReTV

9.00 "Superankle". Realitātes seriāls. 10.00 "Mēs mīlam ģimeni". Izklaidējošs raid. 10.30 "Vientuļo vecāku klubīņš 2". Serāls. 11.00 "Rozannunde Pīļcere. Vētrā". Vācijas melodrama. 13.20 "Slepkavība Augšsavojā". Detektīvfilma. 15.25 "Sirdsnos". Komēdija. 17.10 "Heliijas Dīnas mistērija. 2 + 2 = slepkavība". Detektīvfilma. 19.05 "Ella Šēna. Ģimenes saīte". Komiska drāma. 21.00 "Zem klāja 6". Realitātes šovs. 22.00 "Sekss un liepīšēta". Romantiska komēdija. 0.55 "Amerikāņu saldumiņš". Drāma. 4.10 "Noziegumu māksla". Francijas seriāls.	13.00 "Preses klubs". Atk. 14.30 "Dr. Apinis". Atk. 15.30 "Nedēļa. P.S.". Atk. 16.30 "Gramatu kods". 17.30 "Baltija". Atk. 17.30 "Aktuālais". 18.00 "Globuss". Atk. 19.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Raļevu". 20.00 "Vēlāis ar Streipu". 20.30 "Ceļš uz tavu jauno mājokli". 21.00 "Latvijas labums". Atk. 22.00 "Dzīvīte brīvdienās". 22.30 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Raļevu". 23.30 "Uz līnijas". Atk. 24.00 "Kārtības rullis". Atk. 1.30 "Dr. Apinis". Atk. 2.30 "Latvijas labums". Atk. 3.30 "Dienas personība". Atk. 4.00 "Globuss". Atk. 5.00 "Dr. Apinis". Atk.
---	--

LTV 1

- 5.20 "Daudz laimes, jubilar!" . Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna" . Atk.
6.02 "Ceturta studija" . Atk.
6.30 "Rīta *Panorāma*" .
8.35 "Būt mīļētai" . Serāls.
9.30 "Sešas māšas" . Serāls.
10.30 "Medmāsa Betija 6" . Serāls.
11.15 "Kultūrdeva" . Atk.
12.10 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts" . Atk.
12.50 "Kas notiek Latvijā?" . Atk.
14.20 "Vides fakti" . Atk.
14.55 "Šodienas jautājums" . Atk.
15.15 "Krustpunktā" . Atk.
16.10 "Sešas māšas" . Serāls.
17.05 "Būt mīļētai" . Serāls.
18.00 "Dienas ziņas" .
18.50 "Gudrs, vēl gudrāks" . 10.klašu fināls.
20.00 "Panorāma" .
20.50 "Kulturšoks" .
21.05 "Daudz laimes, jubilar!"
21.45 "Nāve paradīzē 11" . Detektīvseriāls.
22.45 "Nakts ziņas" .
23.00 "Vera 6" . Serāls.
0.35 "Province" . Atk.
1.05 "Neprāta cena" . Serāls.
3.00 "Daudz laimes, jubilar!" . Atk.
3.35 "Kulturšoks" . Atk.
3.50 "Aculiecinieks" . Atk.
4.05 "Aizliegtais paņēmieni" . Atk.

LTV 7

- 5.00 "Vides fakti" . Atk.
5.30 "Ceturta studija" . Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna" .
6.02 "1000 jūdzes Persijā" . Atk.
6.30 "Labākais no *Euromaxx*" .
Deutsche Welle žurnāls" .
7.00 "Eņģeļu māja" . Serāls.
7.55 "Tē!" Latvijas raidījums. Atk.
8.50 "Ceturta studija" . Atk.
9.20 "Ķēpa uz sirds" . Atk.
9.50 "V.I.P. - Veiksme. Intuīcija. Prāts" . Atk.
10.35 "Dzīvoklis" . Serāls.
12.00 "Personība" .
100 g kultūras" . Atk.
12.55 "Medmāsa Betija 6" . Serāls.
13.40 "2022.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā" . Francija - Austrālija. Atk.

- 15.40 "Pie stūres" .
Deutsche Welle žurnāls" .
16.10 "Dosimies ceļojumā!"
16.25 "Nemiera gars 4" . Dok. daudzseriju filma.
17.10 "Globalizācija 3000" .
Deutsche Welle žurnāls" .
17.40 "Ražots Vācijā. *Deutsche Welle* žurnāls" .
18.10 "Komisārs Reksis 8" . Detektīvseriāls.
19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas" .
19.30 "Nemiera gars 5" . Dok. daudzseriju filma.
20.15 "Misters Bins" . Komēdijseriāls.
21.10 "Slepkavības ziemeļos 7" . Detektīvseriāls.
22.00 "Lielais vīrsaitis" . Francijas komēdija.
23.30 "Salidojums" .
0.15 "2022.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā" . Spanija - Vācija. Atk.
2.20 "Pie stūres. *Deutsche Welle* žurnāls" .
2.50 "Tē!" Latvijas raidījums. Atk.
3.45 "LTV - 60. Zelta arhīvs" . Valmieras rokfestivāls.
21.00 "Animācijas seriāls" .
5.15 "Zebra 7" .
5.30 "Pēdējais istais vīrs 5" . Serāls.
6.25 "900 sekundes" .
8.45 "UgunsGrēks. Atgriešanās" . Serāls.
9.20 "Šefu gaidījāt?" Kulinārijas raidījums.
10.20 "Čigāniete" . Serāls.
11.30 "Mani virtuves noslēpumi 7" . Realitātes seriāls.
12.50 "15 minūtes virtuvē ar Džeimiju Oliveru" .
Kulinārijas raid.
13.20 "Tortes. Uzvar labākai!" Kulinārijas šovs.
13.50 "Nekā deklarējama. Austrālija 9" . Realitātes šovs.
14.55 "Skolotājs 2" . Serāls.
15.55 "Komisārs Aleks 9" . Serāls.
18.00 "TV 3 ziņas isumā" .
18.10 "Sabotieris virtuvē" . Kulinārijas šovs.
19.10 "Bez tabu" .
20.00 "TV3 ziņas" .
20.45 "Degpunktā 13" .
21.10 "Mimi pa trim! 4" . TV spēle.
23.05 "Ceļojums uz Noslēpumu salu" . ASV komiska spraiga

sīzēta filma.

- 0.55 "Tas - otrā nodalā" . ASV šausmu filma.
4.10 "UgunsGrēks 9" . Serāls.

TV3 Life

- 5.00 "Viņas melo labāk" . Serāls.
5.30 "Ticīgo uzvaras balss" . Kristīgā programma.
6.00 "Labākās mājas ballītes" . Izklaidējošs raidījums.
6.30 "Aklais randiņš" . Serāls.
7.25 "Sapnotāji" . Serāls.
8.25 "Mani remonta noteikumi 4" . Realitātes šovs.
9.35 "Ko neteikt" . Izklaidējošs raidījums.
9.45 "UgunsGrēks 2" . Serāls.
12.10 "Zilonis studijā 2" . Sarunu šovs.
13.10 "Randiņš piecatā" . Realitātes seriāls.
14.10 "Grejas anatomija 2" . Serāls.
16.05 "Ēģit visu" . Serāls.
17.05 "Vēstnieka meita" . Serāls.
19.00 "Slepkavība Augšsavojā" . Detektīvfilma.
21.00 "Māsas korpuss" . ASV, Vācijas un Lielbritānijas komiska drāma.
23.50 "Aiz restēm 3" . Serāls.
0.40 "Ģenijs uzvalkā 8" . Serāls.
1.35 "Vēstnieka meita" . Serāls.
3.30 "Viņas melo labāk 6" . Serāls.

TV24

- 6.00 "Preses klubs" . Atk.
7.30 "Izstāsti Latvijai!" . Atk.
8.00 "Uz līnijas" . Atk.
8.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā" . Atk.
9.30 "Dienas personība" .
10.00 "Uz līnijas" . Atk.
10.30 "Vēlais ar Streipu" . Atk.
11.00 "Globuss" . Atk.
12.00 "Dabas tops" . Atk.
13.00 "Preses klubs" . Atk.
14.30 "Latvijas labums" .
15.30 "Vēlais ar Streipu" . Atk.
16.00 "Dienas personība" . Atk.
16.30 "Ziņu Top" .
17.00 "Preses klubs" .
18.30 "Uz līnijas" .
19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā" .
20.00 "Vēlais ar Streipu" .
20.30 "Ceļš uz tavu jauno

LTV 1

- 5.05 "Aizliegtais paņēmieni" . Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna" .
6.02 "Ķēpa uz sirds" . Atk.
6.30 "Rīta *Panorāma*" .
8.35 "Mīlas viesulis 18" . Serāls.
9.30 "Sešas māšas" . Serāls.
10.30 "Medmāsa Betija 6" . Serāls.
11.15 "Latgališu kultūras gada balvas "Boņuks 20022" pasniegšanas ceremonija" . Atk.
13.15 "Sporta studija" . Atk.
14.00 "Kultūrdeva" .
14.55 "Šodienas jautājums" . Atk.
15.15 "Krustpunktā" .
16.10 "Sešas māšas" . Serāls.
17.10 "Mīlas viesulis 18" . Serāls.
18.00 "Dienas ziņas" .
18.56 "Ceturta studija" .
19.30 "Province" .
20.00 "Panorāma" .
20.37 "Šodienas jautājums" .
21.10 "Lielā mūzikas balva 2022" .
0.15 "Mūsu kuplā ģimenīte" . ASV komēdija.
2.05 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts" . Atk.
2.50 "Kultūrdeva" . Atk.
3.50 "Ceturta studija" . Atk.
4.20 "I.I. Aktuāla intervija" . Atk.

LTV 7

- 5.30 "Province" . Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna" .
6.02 "1000 jūdzes Persijā" . Atk.
6.30 "Eiropa fokusa. *Deutsche Welle* žurnāls" .
7.00 "Eņģeļu māja" . Serāls.
7.50 "Tē!" Latvijas raidījums. Atk.
8.50 "Aizliegtais paņēmieni" . Atk.
9.45 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls" .
10.35 "Aculiecinieks" . Atk.
10.55 "Dzīvoklis" . Serāls.
12.15 "Personība" .
13.10 "Medmāsa Betija 6" . Serāls.
13.50 "2022.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā" . Argentīna - Saūda Arābija.
15.55 "Vienmēr formāl. *Deutsche Welle* žurnāls" .
16.00 "Dosimies ceļojumā!" . Dok. filmu cikls.
16.25 "Zemes stāsti" . Atk.
17.10 "Zaigalvis" . Atk.
17.25 "Noķert slepkavu" . Dok. filmu cikls.
18.10 "Komisārs Reksis 8" . Detektīvseriāls.
19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV

ziņas" .

- 19.30 "Nemiera gars 5" . Dok. daudzseriju filma.
20.15 "IT komanda 5" .
21.05 "Slepkavības ziemeļos 7" . Detektīvseriāls.
21.55 "Dari pats!" Dokumentālu filmu cikls.
22.00 "Vikingi 4" . Serāls.
22.45 "Nesalauzta" . Detektīvseriāls.
23.30 "Els un draugi laiz copēt 6" . Dok. filmu cikls.
0.20 "2022.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā" . Brazīlija - Serbija.
1.15 "Vienmēr formāl. *Deutsche Welle* žurnāls" .
2.25 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls" .
3.10 "LV jaunatklāšanas raidījums "Tē!" . Atk.
4.05 "Sporta studija. Aizkulises" . Atk.

TV 3

- 5.00 "Grizijs un lemingi 2" . Animācijas seriāls.
5.30 "Pēdējais istais vīrs 5" . Serāls.
6.25 "900 sekundes" .
8.45 "UgunsGrēks. Atgriešanās" . Serāls.
9.20 "Šefu gaidījāt?" Kulinārijas raidījums.
10.20 "Čigāniete" . Serāls.
11.30 "Mani virtuves noslēpumi 7" . Realitātes seriāls.
12.50 "15 minūtes virtuvē ar Džeimiju Oliveru" . Kulinārijas raid.
13.30 "Televeikala skatlogs" .
13.50 "Nekā deklarējama. Austrālija 9" . Realitātes šovs.
14.55 "Skolotājs" . Serāls.
15.55 "Komisārs Aleks 9" . Serāls.
17.00 "Zilonis studijā 2" . Sarunu šovs.
18.00 "TV3 ziņas isumā" .
18.10 "Šefu gaidījāt?" Kulinārijas raidījums.
19.10 "Bez tabu" .
20.00 "TV3 ziņas" .
20.45 "Degpunktā 13" .
21.10 "UgunsGrēks. Atgriešanās" . Serāls.
21.45 "Stabilizatore" . Serāls.
22.45 "Beigu spēle" . Serāls.
23.45 "Mākoņu atlants 3" . ASV un vācijas krimināldrāma.
3.05 "Labais ārsts 3" . Serāls.
4.00 "Ziņu Top" . Atk.
šovs.

TV3 Life

- 5.00 "Viņas melo labā" . Serāls.

- 5.30 "Ticīgo uzvaras balss" .
6.00 "Ballīte lauku stilā" . Izklaidējošs raidījums.
6.30 "Aklais randiņš" . Serāls.
7.25 "Sapnotāji" . Serāls.
7.50 "Viss pa jaunam 3" . Serāls.
8.25 "Mani remonta noteikumi 4" . Realitātes šovs.
10.00 "Televeikala skatlogs" .
10.20 "UgunsGrēks 2" . Serāls.
12.10 "Zilonis studijā 2" . Sarunu šovs.
13.10 "Randiņš piecatā" . Realitātes seriāls.
14.10 "Grejas anatomija 2" . Serāls.
16.05 "Ēģit visu" . Serāls.
17.05 "Vēstnieka meita" . Serāls.
19.00 "Rizoli un Alla 6" . Serāls.
21.00 "TV pirmizrāde. Sirdsnots" . Romantiska komēdija.
22.55 "Aiz restēm 3" . Serāls.
23.55 "Ģenijs uzvalkā 8" . Serāls.
0.50 "*Dzīvīte* brīvdienās 9" . Televeikala skatlogs" .
1.20 "Vēstnieka meita" . Serāls.
3.10 "Viņas melo labāk 6" . Serāls.

TV24

- 6.00 "Preses klubs" . Atk.
7.30 "*Dzīvīte* brīvdienās" . Atk.
8.00 "Uz līnijas" . Atk.
8.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā" . Atk.
9.30 "Dienas personība" .
10.00 "Uz līnijas" . Atk.
10.30 "Vēlais ar Streipu" . Atk.
11.00 "Dr. Apinis" . Atk.
12.00 "Dabas tops" .
13.00 "Preses klubs" . Atk.
14.30 "Kārtības rullis" . Atk.
16.00 "Dienas personība" . Atk.
16.30 "Ziņu Top" .
17.00 "Preses klubs" .
18.30 "Uz līnijas" .
19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā" .
20.00 "Vēlais ar Streipu" .
20.30 "prese#transformācija" .
21.00 "Kur tas suns aprakts?"
22.00 "Uz līnijas" . Atk.
22.30 "Vēlais ar Streipu" . Atk.
23.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā" . Atk.
24.00 "Preses klubs" . Atk.
1.30 "Kur tas suns aprakts?" . Atk.
2.30 "Preses klubs" . Atk.
4.00 "Vēlais ar Streipu" . Atk.
4.30 "Ziņu Top" . Atk.
5.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā" . Atk.

- 5.00 "Maksāšanas noslēpumi" .
5.30 "ReTV ziņas" .
6.00 "ReTV muzikas rīts" .
8.00 "Āzija 360" .
8.30 "Āzija 360" .
9.00 "Skats no Ventspils" .
9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā" .
10.15 "Spried ar *Deff!*" .
11.00 "Skats no Ventspils" .
11.30 "Aizkulises" .
12.00 "Mājā un sētā" .
12.30 "Ģimenes skola" .
13.00 "Mēs ar brāli – kolosāli!"
13.30 "Āzija 360" .
14.00 "Āzija 360" .
14.30 "Āzija 360" .
15.00 "ReTV ziņas trijos" .
15.30 "Laimīgs un vesels" .
16.00 "Pa precīgā kartupeļa pēdām" .
16.30 "Būt Ogres novadā" .
17.00 "Skats no Ventspils" .
17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā" .
18.15 "Spried ar *Deff!*" .
19.00 "ReTV ziņas septiņos" .
19.25 "No Piena ceļa nākuši. Sēlija – identitāte" .
20.00 "Zinkārgais Čekurs" .
20.30 "Maksākerē kopā ar Olti!"
21.00 "ReTV ziņas deviņos" .
21.25 "*Jersika records* hronikas" .
22.30 "Vērtīgi zināt" .
23.00 "Spried ar *Deff!*" .
23.45 "Tues.lv" .
24.00 "ReTV ziņas" .
0.30 "Pa precīgā kartupeļa pēdām" .
1.00 "Aizkulises" .
1.30 "Maksākerē kopā ar Olti!"
2.00 "Skats no Ventspils" .
2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā" .
3.15 "Spried ar *Deff!*" .
4.00 "No piena ceļa nākuši. Sēlija – identitāte" .
4.30 "*Jersika records* hronikas" .

– **Sieviete ir dzīves medus, cukurzinis dzīves pākstī, tauku acs liesajā dzīves virumā, Ziemas svētku eglīte cilvēces bērnu tirdziņā un brīnišķā spirāles atspere lielajā pasaules mašīnā.**

M.Safirs

tas nākotni svēta”

Lielā Ubagu dzimta

No Viksnas puses!

Pašā Alūksnes pievārtē – ciemā ar nosaukumu Kolberģis, dzīvo JĀNIS TAIMIŅŠ. Pieredzes bagātais kungs ir viens no lielās Ubagu dzimtas pārstāvjiem, kas vismaz pārskatāmā vēsturē cēlusies tagadējā Balvu novada Viksnas pagasta Dērdziņu ciemā. Šī ir arī viena no dzimtām, kuras vēsturi izpētījusi alūksniete Sanita Mihelsone-Pilskalne.

Kā radās dzimtas uzvārds?

Kā rakstīts dzimtas koka-albuma sākumā, baznīcu ieraksti liecina, ka 19. gadsimta pirmajā pusē (ap 1825., 1827. gadu) daudziem uzvārdi vēl nemaz nebija piešķirti. Tikmēr uzvārds Ubags raksturīgs tieši Viksnas pusē, bet, piemēram, Ubagovskis – rets uzvārds no Baltinavas. Tikmēr jautāsim, kādēļ šī raksta galvenajam varonim J. Taimiņam uzvārds ir pavisam citāds, nekā dzimtas nosaukums? Iemesls ir visnotaļ vienkāršs, jo dzimtas uzvārdam ir īpatnēja pieskaņa. Tādēļ kādā no dzimtas vēstures posmiem tika pieņemts lēmums pāriet citā uzvārdā. Jānis gan uzsver, ka pats dzimtas uzvārdu nebūtu mainījis, jo tas patiešām ir īpašs. Lai vai kā, tas nebūt nezina šīs dzimtas bagāto vēsturi un spēcīgās tradīcijas, un lepoties patiešām ir ar ko!

Kā vieni no vecākajiem zināmajiem dzimtas pārstāvjiem ir Jāzēpa dēls Kazimirs Ubags. Par viņa dzimšanas skaitļiem precīzu datu nav, bet 1852. gada dvēseļu revīzijā Kazimirs ierakstīts nebija, kas liecina, ka tolaik viņš, iespējams, bija jau miris. Tikmēr pavisam skaidri zināms, ka Kazimiram bija sieva Katrīna – dzimusi 18. gadsimta nogalē (ap 1794. gadu), bet mūžībā devusies, būdama vēl pavisam jauna – 39 gadu vecumā, 1833. gadā tagadējā Viksnas pagasta Dērdziņos. Tikmēr J. Taimiņa vecvecāki bija Aloīzs (1878. – 1947.) un Matilde Ubagi (dzimusi Zujāne, 1888. – 1951.). Savukārt Jāņa tēvs bija Aloīzs (1909. – 1999.) un Marija (dzimusi Laicāne Balvu pagasta Plitinavā, mirusi – 1972. gadā), kuriem lielākie darba mūža gadi pagāja Mičurina vārdā nosauktajā kolhozā Viksnā.

J. Taimiņš, kurš ir vienīgais bērns saviem vecākiem, zina arī interesantu stāstu, kā varēja rasties dzimtas uzvārds. Proti, ap 19. gadsimta vidū, iespējams, Balvu muižkunga vīri gāja pa mežu un pamanīja, ka tur kūpi dūmi un saceltas mājas. “Kurš tad to varēja būt izdarījis?” droši vien viņi nodomāja. Izrādījās, tie bija Jāņa senči – cilvēki no Nītaures puses, kuri tur apmetās uz dzīvi, lai izvairītos no dienesta cara armijā. “Kā zināms, tolaik armijā bija jādienē 25 gadi. Nu un viņi ienāca mežā Balvu pusē un, nevienam neko nejautājuši, sāka cirst un būvēt mājas. Nezinu, kāda tā vēsture bija tālāk, bet varbūt tieši tādēļ radās dzimtas uzvārds Ubagi,” ar smaidu seļā senos notikumus stāsta J. Taimiņš.

Jāpiebilst, ka no minētajām mājām, kurās dzīvoja arī Jāņi vecvecāki, palicis vairs nav nekas. Daļa no Ubagu dzimtas pārstāvjiem (arī Jāņa tēvs un māte) apglabāti Dērdziņu kapos Viksnas pagastā, bet Jāņa senči atdusas arī Rīgā un citviet.

Katram savs likteņstāsts

Kā jau katros radurakstos, arī senajā Ubagu dzimtā netrūkst likteņstāstu ar dažādiem dzīves likločiem. Vienu no tiem savā mūžā izdzīvoja Jāņa tēva brālis Antons, kura dzīve zīmīgu lomu ieņēma skaitlīs '7'. Proti, Antons

dzima 1918. gada 7. septembrī un ģimenē bija septītais no kuplā deviņu bērnu pulciņa (apakšējā attēlā). Laikam tādēļ Antona atmiņā uz visu mūžu iegūla viņa dzimtajā pusē dzirdētais ticējums, ka septītajā skaitlī dzimušajiem bērniem liktenis gatavo daudzus pārbaudījumus un ciešanu. Diemžēl tā arī notika, jo Antons uz savas ādas izjuta gan čekas pagrabu *viesmīlību* Latvijā, gan dzīvi vergu noietnēs Sibīrijā.

Antons bija ļoti izglītots vīrs, kurš alka pēc zināšanām un vēl zēna gados vakaros pie lampas gaismas lasīja grāmatas, kas izsauca tēva bāršanos par petrolejas netaupīšanu. Vēlāk jaunietis ar labām sekmēm absolvēja Balvu ģimnāziju, mācījās Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātē un pabeidza Juridisko fakultāti, strādāja Sociālās nodrošināšanas ministrijā par inspektoru, vēlāk – par juriskonsultu Komunālajā bankā. Izsturot drūmos vācu un krievu okupācijas gadus, sākotnēji šķita, ka viņš laimīgi izgājis cauri dzīves vētrām – deportāciju un kara briesmu neskart. Tomēr likteņa sitiens nāca negaidīti. 1947. gada 14. oktobrī Antonu apcietināja un aizveda uz tautā bēdīgi pazīstamo stūra māju Rīgā, apsūdzot valsts nodevībā un nelegālās literatūras glabāšanā. Nedz psiholoģiskā ietekmēšana, nedz arī fiziskā izrēķināšanās jauno juristu nesalauza, tomēr rezultējās ar notiesāšanu uz 25 gadiem un nosūtīšanu uz sevišķā režīma noietni Noriņskā. Smagais darbs salauza latviešu puīša veselību un mājup Rīgā Antons atgriezās tikai 1956. gada 1. martā. Taču ar to represijas nebeidzās un noziedzīgā čeka vēl ilgi nelika mieru, līdz, sākoties latviešu atmodai, Antons aktīvi iesaistījās sabiedriskajā darbā. Šī vīra dzīves stīga negaidīti pārtrūka 1993. gada 19. februārī. Par aizgājēju sēroja dzīvesbiedre Karolīna Taimiņa, ikviens pārējais tuvinieks un draugi, kuri Antonu mūžībā pavadīja viņa pēdējā atdusas vietā Raiņa kapos Rīgā.

Tēvs trīs bērniem, vectēvs divām mazmeitām

Pats J. Taimiņš, kurš bērnības gadus arī pavadīja Viksnas pagastā, ceļu preti zināšanām uzsāka Dērdziņu un Viksnas skolās.

Kupla saime. Attēlā redzama Jāņa Taimiņa vecvecāku Aloīza un Matildes dēli un meitas, starp kuriem arī Jāņa tēvs (arī Aloīzs). Viņi visi nāca pasaulē tagadējā Viksnas pagasta Dērdziņos, un tā bija nūdien kupla saime – ar četriem vīriem un piecām dāmām. Attēlā no kreisās puses (pirmajā rindā): Anna, Sofija, Albertīne, Marija un Veronika. Otrajā rindā – Staņislavs (Otrā pasaules kara laikā dienēja latviešu leģionā, turpmākais liktenis nav zināms), Jānis, Aloīzs un Antons. Bija arī Lūcija, kura diemžēl devās aizsaulē, būdama tikai trīs gadus jauna. Bilde tapusi vēl mierīgajos Ulmaņlaikos 1938. gadā – neilgi pirms pasauli, arī Latviju, pāršalca traģiskie Otrā pasaules kara notikumi.

Ar dzimtas albumu. Attēlā Jānis Taimiņš redzams ar Sanitas Mihelsones-Pilskalnes sagatavoto Ubagu dzimtas koka-albumu.

Tad Balvos ieguva vidējo izglītību un pēc tam absolvēja kādreizējās Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas Mežsaimniecības fakultāti, sava mūža darba gadus nostrādājot mežsaimnieka amatā. Jāpiebilst, ka viens no Jāņa kursabiedriem bija Kazimirs Šlakota – Balvu novada iedzīvotājs, kurš daudziem zināms kā bijušais Latvijas Augstākās Padomes deputāts (1990. – 1993. gadā) un Latvijas Republikas mežu valsts ministrs (1991. – 1995. gadā). Savukārt 1976. gadā Jānis apprecējās ar sievu Ivetu no Alūksnes novada, laulībā nodzīvojot 37 gadus. Nu Iveta jau devusies mūžībā, bet ģimenē izaudzināta meita un divi dēli – Sanda, Andro un Armīns. Jānis ir arī vectēvs divām mazmeitiņām – sešus gadus jaunajai Sofijai Annai, kurai ļoti padodas dziedāšana, un septiņus gadus jaunajai Paulai, kurai patīk sports un spēlēt tenisu.

Jautāts, kādas ir spilgtākās atmiņas no pavadītajiem bērnības gadiem Viksnas pusē, Jānis stāsta, ka bija ļoti aktīvs, sportisks un fiziski attīstīts puika jau kopš mazām dienām. Tādēļ viens no vaļaspriekiem bija skriešana. “Lauku apvidū, kur atradās dzimtas mājas, bija izskrietas veselas takas! Mājā bija arī divi suņi, ar kuriem kopā devos pastaigāties pa mežu. Tie bija interesanti laiki,” kādreizējos gadus ar siltām, patīkamām atmiņām atceras Jānis.

CILVĒK ZIŅAS

Dalās pieredzē

27. februārī Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas programmas “Skaistumkopšanas pakalpojumi” jauniešas visas dienas garumā izmantoja iespēju tikties ar SIA “Laimalux” pārstāvjiem. Tehnoloģe Ilze Eglīte dalījās savā pieredzē, atklājot jaunākās matu krāsošanas tendences, inovācijas un tehnoloģijas, strādājot ar “Goldwell” profesionālajām matu krāsām, kā arī matu kopšanas un veidošanas līdzekļiem. Audzēknes piedalījās gan teorētiskajās, gan praktiskajās meistarības nodarbībās. Noslēgumā semināra dalībnieces bija gandarītas par praktiskajām meistarības sasniegto rezultātu.

Nav obligāti!

Novada vadībai un deputātiem tīkdoties ar iedzīvotājiem Rugājos, pasākuma telpā bija uzklāts galdiņš ar kafiju, tēju un saldumiem. “Vaduguns” kolēģi gribēja pat saderēt, ka šī ir pirmā tikšanās novada pagastos, kur izrādīta šāda viesmīlības izpausme. Labi, ka nesaderējām! Viens no mums būtu zaudējis. Atklājās, ka tikšanās laikā Vecumos pagasta pārvaldnieks Ilmārs Locāns cienājis ar šķēpa maizītēm.

P.S. Cienasts šādās tikšanās reizēs nav obligāts. Ja nu vienīgi dzeramais ūdens, ja nu kādam no garas runāšanas kalst mute.

NEDĒĻAS CITĀTS

“Vislabākais tūrisms ir avantūrisms.”

(No sarunas ar māksliniekiem Agitu un Aigaru Zemīšiem.)

Redakcija atvaidina visiem, kurus “Cilvēkziņas” aizvainojušas vai aizvainos

Latgales biškopju konference Daugavpilī

Ēd kūkas un uzzina daudz jauna

Maruta Sprudzāne

Daugavpilī notika 8. starptautiskā Latgales reģiona biškopju konference. Tā pulcēja kuplu apmeklētāju pulku. Konferencē runāja par sabiedrībai svarīgām aktualitātēm, izglītojot iedzīvotājus.

Kādi sarunu temati bija aplūkoti un kādas atziņas gūtas, laikraksts iztaujāja Latvijas Biškopības biedrības valdes locekli GUNTARU MELNI, kurš bija iesaistīts konferences organizēšanā.

Guntars Melnis uzsvēra, ka šādas konferences notiek tikai Latgales reģionā, un apmeklētāju skaits parasti svārstās no 80 līdz 140 dalībniekiem. Protams, uz konkrēto tikšanās vietu atbrauc arī biškopji no citiem reģioniem, jo cilvēkus interesē sarunu tematika un iespēja dzirdēt pieredzes stāstus. Konferencē svarīgu tematiku. Balvos, piemēram, sarunu tēma bija par lāču apdraudējumu, jo tie sākuši postīt bišu dravas arvien nopietnāk. Rezultātā biškopjiem bez maksas iedalīja elektriskos ganus, lai pasargātu savas bišu dravas.

Savukārt Daugavpils nesējā konference analizēja biškopības produktu izmantošanu dažādu ēdienu receptēs gan pašu mājās, gan arī kaimiņvalstī Lietuvā. Savās zināšanās dalījās jaunie pārtikas tehnologi, demonstrējot biškopības produktu pielietojumu. G.Melnis uzsver, ka divu gadu statistika (2020.- 2022.) apliecina, ka Latvijā medus un biškopības produktu patēriņš samazinās. Tam ir vairāki interesanti iemesli, kā viņš saka, sākot ar to, ka cilvēkiem medus negaršo un beidzot ar

nedrošību par šo produktu kvalitāti. Tāpēc konference centās pievērst uzmanību pārtikai, kuros var izmantot bišu produkciju, cenšoties rast atbildes – bišu produkti ir ēdiena neatņemam sastāvdaļa vai tikai piedeva, kā arī – cik pamatota ir biškopības produktu iekļaušana dažādu ēdienu receptēs. Konferencē bija aicināti piedalīties Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes augstākie mācību spēki, lai dalītos zināšanās par bišu produktiem. Varēja noklausīties trīs zinātnes jomas referātus. Uz konferenci bija aicināti arī visu Latgales reģiona tehnikumu, kas nodarbojas ar pavāru vai pārtikas tehnologu sagatavošanu, pārstāvji. Viņiem bija dots uzdevums sagatavot prezentācijai ēdienus ar bišu produktu klātbūtni. Bija sarūpēts ļoti plašs vizuāli skaists gatavās produkcijas klāsts, ko vērtēja žūrija un arī konferences dalībnieki. Varēja nogaršot sešas dažādas medus kūkas no Latvijas novadiem un arī no Lietuvas atvesto kūku. Vērtēšana, kā atzīst G. Melnis, bijis visai darbietilpīgs un grūts uzdevums. Rezultātā profesionālās žūrijas vērtējums bijis gluži pretējs klātesošo dalībnieku vērtējumam. Tas bijis labi, jo līdz ar to apbalvots plašāks dalībnieku skaits. “Man prieks, ka tehnikumi pasniedza dažāda veida produkciju, kas bija atšķirīga,” atzīst G.Melnis. Tehnikumu pārstāvji arī atklāja savu ēdienu sastāvdaļas, atzīstot, ka uzdevums izmantot bišu produktus līcis viņiem domāt, meklēt ēdienu receptes un uzzināt daudz jauna, jo mācību programmās nekā tamlīdzīga nav.

Latvijas Biškopības biedrība uzsāk jaunu projektu ar ES atbalstu par biškopības produktu popularizēšanu ar mērķi

panākt medus patēriņa pieaugumu uz katru Latvijas iedzīvotāju par 300 gramiem. Projektā iesaistīta arī Igaunija. G.Melnis cer, ka trīs gadu laikā mērķi patiešām izdosies sasniegt. Konference tam deva labu iedvesmu. Varbūt līdzīgi pasākumi ar praktisku ievirzi biškopības produktu izmantošanā jāorganizē arī citās apdzīvotās vietās? G.Melnis tam piekrīt, lai gan viņu mulsina jautājums, cik atsaucīgi šādiem lietām būtu vietējie uzņēmēji un arī paši iedzīvotāji? “Mēs par medu atceramies tikai tad, kad esam slimi. Bet medus izsenis ticis izmantots arī ēdienu gatavošanā. Kaut vai pieliekt to klāt mīklai, lai pīrādziņi būtu mīksti arī pēc nedēļas. Medu ikdienā tagad lieto daudz par maz. Vecās saimnieces to nestāsta, bet jaunie vairs neklausās. Viņiem makaroni un kečups ir pirmajā vietā. Arī zinātnieki konferencē apstiprināja, ka medus piesaista ūdeni, un produkti, kuros tas ir, kļūst sulīgi. Arī gaļu var gatavot medus marinādē, tā būs sulīga. Konferencē lietuviešu atvestos gurķišus medus marinādē apēda viens un divi! Tās ir zināšanas, ko vajadzētu pārmantot no vecvecākiem, kuri bija daudz gudrāki, jo viņi tolaik ar medu dzīvoja ikdienā. Bet mēs visur liekam cukuru un brīnāmies, cik daudzi tagad slimo ar cukura diabētu,” secina G.Melnis.

 Līdz šim starptautiskajās Latgales Biškopības konferencēs tēmas bijušas visdažādākās – medus kvalitāte, lāču iebrukumi bišu dravās, medus eksports, bišu slimības, pesticīdu ietekme biškopībā. Desmitā – jubilejas – konference notiks Krāslavā.

Izglītība

Mācās veidot reklāmu

Ingrīda Zinkovska

Projektu dienās Balvu Valsts ģimnāzijas skolēni mācījās veidot reklāmu. Viņi noklausījās lekciju par reklāmas veidošanu un apmeklēja vietējos uzņēmumus, kur iepazinās ar uzņēmējdarbību. Pēc tam savas izveidotās uzņēmumu reklāmas klašu pārstāvji prezentēja skolā un nosūtīja vērtēšanai lektorei, kura dzīvo Itālijā. Nesen skolēni saņēma viņas atbildi.

Par veiksmīgākajām atzītas 9.a, 7.b un 10.b klases veidotās reklāmas. “Projektu dienās klašu kolektīviem bija iespēja attālināti noklausīties lekciju par reklāmas veidošanu, ko vadīja starptautiskā zīmola un biznesa attīstības vadītāja, vadošā partnere uzņēmumā “CD Sails” Itālijā Zane Kukurāne. Lektore padomus skolēni izmantoja, veidojot savu reklāmu apmeklētājiem uzņēmumiem. Zane piekrita izvērtēt skolēnu veikumu atzīstot, ka nav bijis viegli izvēlēties, jo vairākas reklāmas bija ļoti veiksmīgas. Viņa izteica atzinību visiem par paveikto darbu un piebilda, ka visi skolēni ir centušies un ņēmuši vērā ieteikumus gan par noformējumu, gan krāsām, gan vēstījumu. Lielākā daļa reklāmu ir praktiski izmantojamas. Zanes favorītes ir 9.a, 7.b un 10.b klases veidotās reklāmas,” informē Balvu Valsts ģimnāzijas direktore vietniece audzināšanas jomā Daina Mediniece.

9.a klase veidoja reklāmu uzņēmumam “TAKO Akmens”. Klases pārstāvis Jānis Jermacāns atklāj, ka tas bija kaut kas jauns, ko viņi darīja pirmo reizi: “Ļoti daudz informācijas gūvām no reprezentējamajiem Itālijā. Kā mēs sapratām, galvenais ir ar reklāmu piesaistīt uzmanību. Piemēram, ja reklāma izvietota stendā, tad tai jāpiesaista garāmgājēju uzmanību. Ja reklāma piesaistīs uzmanību, tad cilvēks apstāsies un izlasīs arī pārējo informāciju, kas tur būs rakstīta. Uzmanību var piesaistīt ar aktuāliem attēliem, košām krāsām.” Jaunie reklāmas veidotāji iepazinās ar uzņēmuma “TAKO Akmens” darbu, kā arī ar tagadējo reklāmu, kas ir uz uzņēmuma vizītkartēm. Savu reklāmas variantu viņi nolēma veidot ar vairākiem attēliem, kas parāda uzņēmuma darbības veidus, izvēloties

Uzņēmumā “Amati”. No uzņēmuma vadītāja Andreja Andrejeva jaunieši uzzināja interesantus pieredzes stāstus.

piesaistošu saukli “Akmens dzīvo saules mūžu”. “Kad reklāma bija gatava, mēs to nolēmām aizsūtīt uzņēmējam. Viņa vērtējums bija ļoti atsaucīgs un pozitīvs. Mūsu reklāma viņam patika,” saka Jānis. Vai uzņēmējs varētu izvēlēties jauniešu veidoto reklāmu, pagaidām nav zināms, taču viņi paši ir guvuši lielu pieredzi, kas noderēs nākotnē, strādājot izvēlētajās profesijās.

Neviltotu sajūsmu par to, ka viņiem laimējies izlozēt Rančo “Ozolmājas”, reklāmu prezentācijā puda 10.b klases pārstāvji. Jo... kas var būt labāks par iespēju aplūkot tik daudz jauku, pat eksotisku dzīvnieku. Vairāki klases skolēni šeit bija pirmo reizi. Pēc ekskursijas rančo jaunieši sāka veidot reklāmu. Klases pārstāve Sindija Raibekaze teic: “Reklāma tapa, liekot lietā Zanes padomus, to, kas mācīts skolā, interneta resursus un, protams, ekskursijā redzēto. Diezgan ilgi domājām saukli, jo viedokļi atšķīrās.”

7.b klase apmeklēja uzņēmumu “Amati”, kur ar uzņēmējdarbības principiem un pieredzes stāstiem jauniešus iepazīstināja uzņēmējs Andrejs Andrejevs. Klases pārstāve Sanija Āboliņa teic, ka uzņēmumam jau ir ļoti kvalitatīvas reklāmas. Veidojot savu reklāmas variantu, klase iedvesmojās gan no uzņēmuma mājaslapām, gan Andreja Andrejeva stās-

Iepazīst “Tako Akmens”. Uzņēmumā jaunieši soli pa soli iepazīst darba procesu un arī nofotografējās.

Rančo “Ozolmājas”. Jaunieši ir priecīgi par ekskursiju svaigā gaisā un redzētajiem dzīvniekiem.

tīt, gan no Zanes Kukurānes padomiem, kas tika pasniegti vienkāršā valodā, iekļaujot svarīgāko. Apmeklējot uzņēmumu, daudz fofografēts, un viena no fotogrāfijām labi iedērusies reklāmā. “Reklāmas izveidošana paveicās ātri,” secina Sanija.

Ziemas sporta spēles

Sacenšas nākamie tēvzemes aizstāvji

Irēna Tušinska

Aizvadītajā nedēļā sadarbībā ar Zemessardzes 31. kājnieku bataljonu un PII "Sienāzītis" Balvos notika bērnu ziemas sporta spēles, kurās piedalījās aptuveni 230 mazo novadnieku vecumā no 5 līdz 7 gadiem no visām novada pirmskolas izglītības iestādēm.

PII "Sienāzītis" vadītāja Iveta Barinska pastāstīja, ka, uzņemoties pienākumu sarīkot kopīgu novada bērnu sporta pasākumu, nolēma, ka šoreiz tās būs ziemas sporta spēles. Uzdevums nebija viegls. Ziemas mainīgie laika apstākļi organizatoriem radīja papildus grūtības. "Iepriekš vēstītā laika prognoze solīja atkusni. Bet te pēkšņi – sals, turklāt bargs. Līdz ar to izpalika katras pirmskolas iestādes celto sniegavīru parāde, aizsargvaļņi ar jautro pikošanos," pastāstīja I. Barinska. Zinot, ka armija un tās tehnika bērniem interesē, direktore vēlējās sagādāt vēl kādu priecīgu un patīkamu pārsteigumu: "Vērsos pie mūsu audzētāja Eduarda Laicāna tēta pēc padoma, un viņš palīdzēja sazināties ar zemessargu kaprāli, kurš izrādījās pretimnākošs un atsaucīgs." I. Barinska sola, ka noteikti turpinās iesākto sadarbību, iesaistot pasākumos arī bērnu vecākus.

Zemessardzes 31. kājnieku bataljona kaprālis Aigars Ribušs pastāstīja, ka zemessargi labprāt piedalās novada pasākumos: "Tā kā Balvu novads ir mūsu atbildības teritorija, cenšamies atbalstīt piedāvātās aktivitātes, protams, ja tajā dienā neiekrīt kādas mācības." Arī šoreiz sporta spēlēs piedalījās desmit zemessardzes 31. Kājnieku bataljona pārstāvji, un vairums no viņiem bija balvenieši, kuru bērni apmeklēja mūsu novada pirmskolas izglītības iestādēs.

Viens no sporta svētku organizatoriem – PII "Sienāzītis" sporta skolotājs Kaspars Usāns – pastāstīja, ka bērni neslēpa sajūsmu par kopā ar zemessargiem sportiskās aktivitātēs pavadīto dienu: "Ja viņiem ļautu, viņi turpinātu skriet kaut visu dienu." Skolotājs atklāja, ka par ieguldītajām pūlēm un azartu noslēgumā katra komanda saņēma apbalvojumu kādā no nominācijām, piemēram, "Krāsainākā komanda", "Veiklākā komanda", "Skaļākā komanda", "Drošākā komanda" un citām, kā arī saldās dāvanas iztērētās enerģijas atjaunošanai.

Pienes municiju. Tā kā diena bija ļoti auksta, vairums aktivitāšu bija organizētas, lai bērni sasildītos. Vienā no tiem mazie sporta spēļu dalībnieki piegādāja zemessargiem municiju. Tas nozīmēja pie starta līnijas paņemt tukšās patronas čaulītes, atnest tās un sašķirot pēc izmēra, iemetot attiecīgā traukā.

Foto - no personīgā arhīva

Izmanto iespēju aplūkot un aptaustīt. Bērni ar lielu interesi aplūkoja, aptaustīja un pat uzlaikojā zemessargu mūsdienīgo ekipējumu. "Visvairāk viņi vēlējās uzmērit bruņu vesti, kā arī ķiveri un nobildēties," pastāstīja kaprālis Aigars Ribušs. Savukārt Balvu vilka tēlā šoreiz iejutās PII "Sienāzītis" vadītāja Iveta Barinska.

Foto - no personīgā arhīva

Jāpārvar minu lauks. Viens no uzdevumiem bija iziet cauri improvizētam minu laukam, neuzkāpjot uz minām.

Foto - no personīgā arhīva

Vai pavizināsi? Zemessargi ļāva bērniem pasēdēt arī uz sešriepu kvadracikla, kā arī ielūkoties smagajā armijas automašīnā "Skania". Tomēr vizināšanās ar kvadraciklu šoreiz izpalika – bērniem vēl mazliet jāpaaugas.

Foto - no personīgā arhīva

Statistika

Vismazāk ugunsgrēku – Līvānu, Preiļu, Balvu novados

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) apkopotā statistika liecina, ka pagājušajā gadā Latgales reģionā nedaudz samazinājās ugunsgrēku skaits uz ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbiem, kā arī maldinošu ugunsgrēku skaits. Samazinājās arī ugunsgrēkos bojāgājušo, bet palielinājās ugunsgrēkos cietušo un izglābto skaits. Savukārt kopumā no visiem valsts reģioniem tieši Latgalē reģistrēts mazākais ugunsgrēku skaits uz glābšanas darbiem.

Pagājušajā gadā!

Latgalē – piecpadsmit bojāgājušie

Pērn Latgales reģiona pārvaldes ugunsdzēsēji glābēji devās kopumā uz 2754 notikumiem, no kuriem 1227 reizes – uz ugunsgrēku dzēšanu (no tiem 31 bija meža ugunsgrēks, 182 – kūlas ugunsgrēki), 1114 reizes – uz glābšanas darbiem, bet 413 ugunsgrēki bija maldinoši. Ugunsgrēkos gāja bojā 15 cilvēki, cieta 50, bet izglābts 31 cilvēks. Salīdzinot ar 2021. gadu, ugunsgrēkos bojāgājušo skaits samazinājās par 12 cilvēkiem, bet cietušo skaits palielinājās par desmit, izglābto cilvēku skaits – par astoņiem.

No Latgales novadiem vismazākais ugunsgrēku skaits pērn bija Līvānu (44), Preiļu (59) un Balvu novados (60). Balvu novadā pagājušajā gadā ugunsgrēkos nebija arī bojāgājušie. Savukārt traģiskākie ugunsgrēki citviet Latgalē tika reģistrēti Rēzeknes novadā (seši bojāgājušie), Augšdaugavas novadā (četri bojāgājušie), Krāslavas, Ludzas novados (katrā divi bojāgājušie) un Daugavpilī (viens bojāgājušais). No visiem pagājušajā gadā Latgalē bojāgājušajiem piecas bija sievietes, deviņi – vīrieši, bet viena bojāgājušā dzimumu notikuma vietā nevarēja identificēt. Tikmēr no Valsts policijas iegūtā informācija liecina, ka vidējais bojāgājušo vecums bija 55 gadi. Tāpat jāpiebilst, ka četros no 12 ugunsgrēkiem, kuros gāja bojā cilvēki, degšanas platība nebija lielāka par 20 m². Šo traģisko ugunsnelaimju iespējamie cēloņi bija neuzmanīga rīcība ar uguni, tajā skaitā izmantojot atklātu liesmu un smēķējot, kā arī īssavienojums, nepareiza elektroiekārtu un bojātu apkures ierīču ekspluatācija.

Uzsvars uz dūmu detektoriem

"No vienas puses aizvadīto gadu varam vērtēt pozitīvi, jo samazinājies ugunsgrēkos bojā gājušo skaits. Tajā pašā laikā redzam, ka lielu daļu traģisko nelaimju varēja novērst, ja cilvēki būtu uzmanīgāk rīkojušies ar uguni, parūpējušies par dūmu detektora uzstādīšanu savā mājoklī, saveduši kārtībā apkures iekārtas, nelietojuši bojātas elektroierīces un tamlīdzīgi. Apmēram 60% ugunsgrēku izceļas cilvēku neizmanības dēļ. Šo ugunsgrēku varētu nebūt, ja cilvēki būtu apdomīgāki un piesardzīgāki. Diemžēl nevar nepieminēt arī alkohola lietošanu kā apstākli, kas veicina traģisku ugunsgrēku izcelšanos," secina VUGD priekšnieks ģenerālis Oskars Āboliņš.

Viņš piebilst, ka šogad VUGD turpinās īstenot dažādus informatīvos pasākumus, lai paaugstinātu iedzīvotāju zināšanas un izpratni par drošu rīcību, kas palīdz novērst negadījumus, kā arī pareizu rīcību, ja negadījums tomēr noticis. "Viens no uzsvaram noteikti būs uz dūmu detektoru nepieciešamību mājoklī, jo vēl joprojām tikai katrā trešajā mājoklī, kurā izcelies ugunsgrēks, ugunsdzēsēji glābēji dzird skanam brīdinošo dūmu detektora signālu. Savukārt ugunsgrēkos, kuros pērn cilvēki gāja bojā, vairumā gadījumu dūmu detektors mājoklī nebija uzstādīts. Mūsu pieredze liecina, ka mājokļos, kuros uzstādīts dūmu detektors, ugunsnelaime visbiežāk beidzas ar izbili un materiālajiem, nevis cilvēku zaudējumiem," uzsver O. Āboliņš.

Informē ugunsdzēsēji

Cieš cilvēks

23. februārī pulksten 21.48 ugunsdzēsēji glābēji devās uz Balvu novada Lazdukalna pagastu, kur vienstāva dzīvojamā mājā dega siena un griestu pārsegums 3 m² platībā un bēniņi – 5 m² platībā. Ugunsgrēkā cieta cilvēks, kuru kaimiņi pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās izveda no ēkas. Darbs notikuma vietā noslēdzās pulksten 00.41.

Biedrību dzīve

Klausās un diskutē par uzturu un kustībām

Balvu pensionāru biedrība februārī aicināja seniorus tikties ar ārsti Natāliju Zondaku un masieri, mediķi Liliju Kaļvu, lai parunātu par veselīgu dzīvesveidu. Ārste ar ilgu darba pieredzi Natālija Zondaka jau pirmajos teikumos uzsvēra, ka var un vajag ēst dažādus pārtikas produktus, tikai visam jāzina mērs. "Lai mēs dzīvotu, mums vajadzīgs gaiss, ūdens un pārtika. Ja runā par pārtiku, uztura pamatā ir olbaltumvielas, tauki un ogļhidrāti, vajadzīgi arī vitamīni un mikroelementi. Ogļhidrāti dod enerģiju, un tos vajag piecīvēt vairāk nekā olbaltumvielu un tauku. Kas tad ir šie brīnumainie ogļhidrāti? Pirmkārt, tā ir maize, jo to gatavo no graudiem. Mums, ziemeļniekiem, ieteicamāka ir rupjmaize. Otrkārt, dārzeņi, treškārt, augļi," skaidroja ārste piebilstot, ka glikoze – tā ir enerģija. Viņa atgādināja, – lai augtu jaunas šūnas cilvēka organismā, vajadzīgas olbaltumvielas, un tās satur, pirmkārt, gaļa, olas, pākšaugi. Ārste uzsvēra, ka, otrkārt, vajadzīgi arī tauki, jo, piemēram, vitamīns A, arī E, var uzsūkties tikai ar tauku palīdzību. "Daudziem mūsdienās trūkst D vitamīna. Tas ir vajadzīgs ne tikai kauliem un skrimšļiem, un tas veidojas tikai taukos. No kā varam uzņemt taukus? No gaļas, arī no piena produktiem, kas dos mums arī tik nepieciešamo kalciju," uzsvēra ārste. Viņa skaidroja, ka arī rīta biežputru labāk gatavot no graudiem ar apvalciņu, jo sēnalās būs gan vitamīni, gan mikroelementi. Natālijai Zondakai nācās atbildēt uz daudziem senioru jautājumiem par konkrētiem pārtikas produktiem, bet galvenā viņas atziņa bija, – jāēd viss, bet ar normu!

Arī mediķe un masiere Lilija Kaļva atzina, ka rūpējoties par sevi, cilvēks veselību var saglabāt jo ilgi. "Par veselības higiēnu runājam maz, vairāk liekam akcentus uz slimībām. Cilvēkiem gribas uz kaut ko pašauties – partiju, reliģiju, ārstiem cerībā, ka kāds viņiem palīdzēs, kaut ko labu izdarīs. Saražos tableti, iedos un būs labi. Grūti izstāstīt, bet vajadzētu dzīvot un domāt ar savu galvu, balstoties savās zināšanās un savā pieredzē. Jā, uzturs ir svarīgs, bet tikpat svarīgas ir arī fiziskās aktivitātes, kontrastduša, mijoties aukstam un karstam ūdenim, peldes, pirms procedūras – pastaigas, arī domāšana, jo viss sākas galvā. Cilvēkam pašam jāpieņem lēmums, kā viņš grib dzīvot. Ja jūtaties slikti, sāp galva, ejiet ārā svaigā gaisā, staigājiet, un galva sakārtosies," uzskata Lilija un piebilst, ka viņas atziņas balstītas personīgajā pieredzē. Interesanti, ka mikstās gultas *izlaiž* cilvēka miesu, tāpēc labāka ir cieta guļvieta, jo miegā mēs pavadām daudz laika. Dabā viss ir kustībā, tāpēc no dabas jāņem piemērs arī cilvēkiem – svarīga ir kustība!

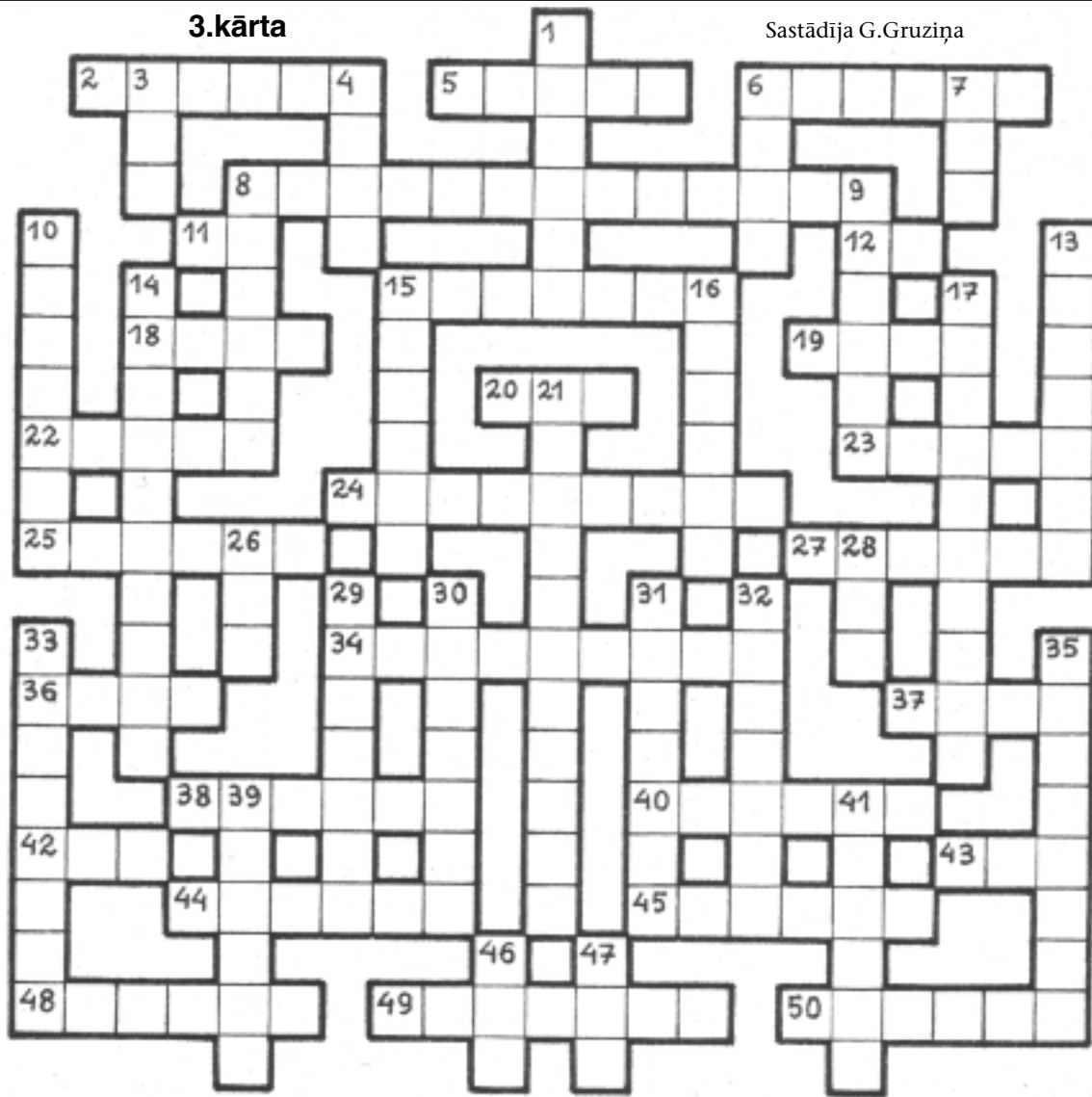
Klausās ārsti Natāliju Zondaku. Viņa skaidroja, ka arī uzturs palīdz cilvēkiem būt enerģiskiem un veselīgiem. Galvenais – visā mērenība.

Atziņas, pārbaudītas praksē. Masiere Lilija Kaļva savā praksē cilvēkiem iesaka vairāk kustēties, vingrot. Šos un citus veselīgos ieradumus mediķe rekomendēja arī senioriem.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.martam.

Februāra mīklu atrisināja: A.Mičule (Tilža), Ļ.Baranova, A.Ruduks, Z.Pulča, J.Pošeika, (Balvi), I.Svilāne (Lazdukalns), A.Jugane (Vectilža), I.Homko (Medņeva).

Par februāra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem ANTRA JUGANE no Vectilžas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Mīklu sērija "Pagasti – 34"

Horizontāli: 2. Dzejnieka, folklorista, publicista, novadpētnieka Antona Slišāna grāmata (1998.g.). 5. Ciems (nosaukuma variants) Vecumu p. 6. Purvs p., kurā meži aizņem 86% no tā teritorijas. 8. Izzudis ciems Vecumu p. 11. Latgales partizānu pulka seržants (iniciāli), dzimis 1890.gada 15.decembrī Baltinavas p., Lāčplēša kara ordeņa Nr. 3/470 kavalieris, miris izsūtījumā Urallagā 1942.gada 17.februārī. 12. Horeogrāfs, dejas pedagogs, vairāku Deju svētku virsvadītājs (iniciāli), dzimis 1936.gada 18.aprīlī Balvu p. "Taureskalnā". 15. Katoļu garīdznieks, iesvētīts 1933.gada 25.maijā, prāvests Bērzpili, Krišjāņos, Augustovā, Balvos, Rugājos u.c. 18. Kuras upes pieteka ir Tilža? 19. Arheoloģe, kuras vadībā tika veikti izrakumi Ičas, Lagažas, Upesgala u.c. apmetnēs. 20. Kara cirvis viduslaikos. 22. Latvijā mājajošs putns, latīniski – *Scolopax rusticola*. 23. Bērnu pieskatītāja. 24. Kolhozs (nosaukums pēc 1957.gada 13.oktobra) Vectilžas ciema padomē. 25. Kurā p. atrodas mototrase "Baltais briedis"? 27. P. (p. centrs) Jaunlatgales apriņķi 1935.gadā. 34. Poļu muižnieku dzimta (Kūdupes, Liepnas, Šķilbanu muižu īpašnieki), kuras pārstāvji 1863.-1864.gadā poļu sacelšanās laikā bija iesaistījušies tās sagatavošanā Marienhauzenas muižā. 36. Dzīvības koks. 37. Neliela skujuoku klases dzimta. 38. Gaļas veikalī (senvārds). 40. Drēbes. 42. Vēlējuma partikula. 43. Nelaiž vaļā. 44. Tautība Latvijā, kuras pārstāvji 1935.gadā Rugāju ciemā sastādīja 31% no iedzīvotāju skaita. 45. Iela Viļakā. 48. Ciems Briežuciema p. 49. Kura rajona centrs 1949.-1959.g. bija Viļaka? 50. No kura p. daļas 1936.gadā atdalīja Upmales p. (abus p. 1944.gada 23.augustā pievienoja Krievijas PFSR)?

Vertikāli: 1. Koks, vietējās nozīmes aizsargājams dabas objekts Žiguru p. – Katlešu kapu ... (3,24 m, citos datos – 3,8 m). 3. Mākslinieka, krāsotāja darbarīks. 4. Etnogrāfiskā ansambļa "Abrenīte" garīgo dziesmu dziedātāja, amatu meistare (vārds), dzimusi 1925.gada 5.septembrī Viļakas p. "Svilpovā". 6. Viena no krāsām Baltinavas un Rugāju ģerboņos. 7. Valsts iestāde (abreviātūra). 8. Senāk – p. centrs, 1945.-1949.g. – apriņķa centrs, 2009.-2021.g. – novada centrs, pilsētas tiesības – no 1945.gada. 9. Ciems Šķilbēnu p. 10. Piena produkts. 13. Tēlnieks, Latvijas Neatkarības kara laikā kritušajiem Latvijas un Igaunijas karavīriem veltīta pieminekļa Vecumu p. autors. 14. Dižkoks, republikas nozīmes aizsargājams dabas objekts Žiguru p. – ... ozols (5,46 m). 15. Upe Šķilbēnu p. 16. Novadi, zemes daļas. 17. Ciems (nosaukuma variants) Viksnas p. 21. Viļakas Vissvētās Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcas autors. 26. Uztver ar maņām. 28. Ienākumu vieds (abreviātūra). 29. Apdzīvota vieta tagadējā Vectilžas p., kur dislocējās viena no četrām Latgales partizānu pulka rotām pulka izveidošanās sākumā 1919.gada jūnijā. 30. Ciems Tilžas p. 31. Kā senāk Latgalē sarunvalodā sauca Romas katoļu baznīcas poļu tautības mācītāju? 32. Senkapi, saukti par Kara kapiem, Viksnas p. "Pokuļovā", valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis. 33. Upe, kuras krastos Šķilbēnu p. atrodas 4 m dziļa ala. 35. Pie kuras kristīgās konfesijas piederēja Kokorevas p. no Kurzemes un Vidzemes guberņām ieceļojušie zemnieki? 39. Bērzkālnes, Rugāju, Viksnas p. robežpagasts. 41. Ceļi vai ielas ar koku vai krūmu stādījumiem abās pusēs. 46. Liels laika posms. 47. Žurnāls sievietēm.

Februāra mīklas ("Pagasti – 33") atrisinājums

Horizontāli: 2. Zogadi. 5. Ūdrene. 9. Supe. 11. Osas. 12. Žogi. 13. Balvi. 14. Sils. 17. Bērzkālnes. 18. Puncuļovas. 21. RTA (Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija). 22. Apars. 23. SCO (Starpkolhozu celtniecības organizācija). 25. Ūtrupe. 28. Mīstra. 29. Kuprava. 30. Krievu. 31. Raksts. 33. Leidumi. 34. Ivanāne. 35. Purlova. 36. Ruka. 37. Prot. 38. V.S. (Vitālijs Sanders). 39. Ezis. 42. Lūks. 43. A.Š. (Arvīds Šnepers). 45. Briežuciema. 49. Domopoles. 50. Briedītis. 51. Lašku. 52. Lauls. 53. Bukšs.

Vertikāli: 1. Mežariju. 3. Oši. 4. Dubļeva. 6. Džigurs. 7. Nes. 8. Nosevičs. 10. Ola. 15. Alga. 16. Acis. 17. Baltinavas. 19. Safronovka. 20. Zaprūds. 21. Reči. 24. Omas. 26. Skulduri. 27. Garijone. 30. Kante. 32. Salas. 40. S.B. (Staņislavas Buliņš). 41. Kubulu. 42. La. 44. Skola. 46. Rullē. 47. Maija. 48. Itiņš.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Apsveikumi

Lai notiek tā, kā vēlas Tava sirds,
Lai atspīd saule tad, kad lietus līst,
Lai atskrien vējš, kas bēdas aiznes līdz,
Lai Tev ar smaigu atnāk katras dienas rīts.

Vislabākie novēlējumi

Igoram Kudrjavcevam skaistajā jubilejā!
Vēlam stipru veselību un daudzus, skaistus gadus vēl.
Mamma, Rebeka, Jānis, Žanete, Roberts, Alberts

Caur katru Tavu dzīves dienu
Lai saules dzīpariņš ir vīts,
Lai laime, veselība, veiksmē
Un prieks iet dzīves gaitās līdz.

Sirsniņi sveicam **Gunāru Irbīti** 65 gadu jubilejā!
Sievass māsa Brona, Raimonds,
Antra un Andas ģimene

Informē VID

Svarīgākais, kas jāzina par ienākumu deklarācijas iesniegšanu

Ikviena cilvēks, par kura ienākumiem tiek maksāts iedzīvotāju ienākuma nodoklis, var brīvprātīgi iesniegt gada ienākumu deklarāciju, lai atgūtu no valsts pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli par saviem un savu ģimenes locekļu attaisnotajiem izdevumiem, informē Valsts ieņēmumu dienestā (VID).

Gada ienākumu deklarācijā iekļauj no iepriekšējiem trijiem gadiem atliktās attaisnoto izdevumu summas, tātad 2022.gada deklarācijā var iekļaut vēl no 2019. gada pārnestās attaisnoto izdevumu summas.

Tā kā līdz 2018.gadam attaisnotos izdevumus varēja pārcelt uz nākamajiem pieciem gadiem, ņemot vērā MK noteikumus noteikto, 2022.gada ienākumu deklarācijā varēs iekļaut arī no 2017.gada atliktās attaisnoto izdevumu summas.

Lai saņemtu nodokļa atmaksu, ir jāiesniedz gada ienākumu deklarācija un tajā jāpievieno attaisnotos izdevumus apliecinājoši maksājuma dokumenti (čeki, kvītis).

VID arī aicina nesniegt deklarācijas tieši marta pirmajās dienās, jo gadījumā, ja sistēmai vienlaicīgi cenšas pieslēgties pārlietu liels lietotāju skaits, tā var darboties lēnāk vai uz laiku nebūt pieejama.

Iedzīvotāji, kuriem deklarācija ir jāiesniedz obligāti, var to izdarīt trīs mēnešu laikā – līdz 1.jūnijam, bet brīvprātīgi attaisnoto izdevumu atgūšanai to var darīt trīs gadu garumā.

Kam deklarācija jāiesniedz obligāti?

Gada ienākumu deklarācija par 2022.gadā gūtajiem ienākumiem līdz 2023. gada 1. jūnijam obligāti ir jāiesniedz tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuri:

✗ ir veikuši saimniecisko darbību (piemēram, ir individuālā uzņēmuma īpašnieki, izīrē vai iznomā savu īpašumu, ir zemnieku saimniecības īpašnieki, ir guvuši ienākumus no profesionālās darbības u.c.);

✗ ir guvuši ienākumus ārvalstīs, tajā skaitā jūrnieki, kuri bijuši nodarbināti uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa. Izņēmums ir gadījumi, kad no cilvēka algotā darba ienākumiem kādā citā ES dalībvalstī jau tiek maksāts iedzīvotāju ienākuma nodoklim analogisks nodoklis;

✗ ir guvuši ar nodokli neapliekamus ienākumus, kas kopumā gadā pārsniedza 10 000 eiro (piemēram, gūti ienākumi no personiskās mantas pārdošanas);

✗ ir guvuši ienākumus, kas apliekami ar 10% nodokļa likmi (piemēram, ienākumu no nekustamā īpašuma izīrēšanas, ja VID ir paziņots par neregistrējamās saimnieciskās darbības veikšanu, vai guvuši ienākumu no augoša meža vai kokmateriālu pārdošanas, no kuriem nodoklis nav ieturēts ienākuma izmaksas vietā);

✗ ir guvuši citus ar nodokli apliekamus ienākumus, no kuriem izmaksas vietā nav ieturēts nodoklis, t.sk. no fiziskām personām saņemti dāvinājumi, kas ir apliekami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli;

✗ kuriem rodas pienākums piemaksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli saistībā ar:

– progresīvās likmes piemērošanu (20% – ienākumam līdz 20004 eiro, 23% – ienākumam, kas pārsniedz 20004 eiro, bet nepārsniedz 78100 eiro, 31% – ienākumam, kas pārsniedz 78100 eiro);

– gada diferencētā neapliekamā minimuma piemērošanu (jāpārlicinās, vai galvenā ienākumu gūšanas vieta gada laikā

piemēro VID prognozēto neapliekamo minimumu atbilstoši ienākumam).

Kā iesniegt gada ienākumu deklarāciju?

Gada ienākumu deklarācija ir jāiesniedz elektroniski, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS).

Lai reģistrētos par EDS lietotāju tiešsaistē bez VID starpniecības, ir iespējams izmantot kādu no www.latvija.lv piedāvātajām autentificēšanās iespējām – internetbanku, elektronisko identifikācijas karti (eID) vai drošu elektronisko parakstu (eParakstu), eParaksts Mobile.

Gan obligāti, gan brīvprātīgi iesniedzamajai deklarācijai aizpildāms viens un tas pats EDS dokuments – gada ienākumu deklarācija.

Šogad pirmo reizi tiem cilvēkiem, kuri deklarācijai pievieno maksājumu dokumentus par ārstnieciskajiem pakalpojumiem, būs jānorāda, vai attiecīgajā gadā bija veselības apdrošināšanas līgums. Atbildot apstiprinoši, būs jānorāda veselības apdrošināšanas pakalpojuma sniedzēja nosaukums un apdrošināšanas periods.

Tas ļaus VID darbiniekiem nepieciešamības gadījumā ātrāk iegūt no apdrošinātāja informāciju un tādējādi arī paātrinās deklarācijas izskatīšanu. Tādēļ pirms deklarācijas aizpildīšanas VID aicina sagatavot datus par veselības apdrošināšanas pakalpojuma sniedzēju un apdrošināšanas periodu, lai varētu deklarācijā precīzi norādīt nepieciešamo informāciju. Latvijas Apdrošinātāju asociācija (LAA) atgādina,

ka iedzīvotāju ienākumu gada deklarācijai var pievienot un iesniegt VID tikai tādus veselības aprūpes pakalpojumu čekus un kvītis, kuru apmaksu apdrošinātāji nav veikuši nemaz vai veikuši tikai daļēji.

Par kuriem izdevumiem var saņemt nodokļu atmaksu:

- ✗ Medicīna, zobārstniecība.
- ✗ Augstākā izglītība, kvalifikācijas celšana.
- ✗ Bērnu interešu izglītība.
- ✗ Ziedojumi un dāvinājumi sabiedriskā labuma organizācijām un politiskajām partijām.
- ✗ Iemaksas privātajos pensiju fondos, uzkrājot dzīvības apdrošināšana.

Cik lielu atmaksu var saņemt?

Par attaisnotajiem izdevumiem

Ikviena cilvēks, kurš guvis ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamus ienākumus, var atgūt 20% no:

✗ saviem attaisnotajiem izdevumiem par izglītību, ārstnieciskajiem pakalpojumiem, ziedojumiem un dāvinājumiem (arī politiskai partijai), kuru kopsumma nepārsniedz 50% no cilvēka gada apliekamajiem ienākumiem, bet ne vairāk kā 600 eiro gada laikā, kā arī nevar pārsniegt konkrētajā gadā samaksāto nodokli;

✗ savām iemaksām privātajos pensiju fondos un apdrošināšanas prēmiju maksājumiem (ar līdzekļu uzkrāšanu), kas kopā nedrīkst nepārsniedz 10% no cilvēka gada apliekamā ienākuma, bet ne vairāk kā 4000 eiro gadā;

✗ ģimenes locekļa attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem, kuru kopsumma nepārsniedz 600 eiro gada laikā par katru ģimenes locekli.

ŅEM VERĀ! Ja attaisnotie izdevumi (izņemot ziedojumus

un dāvinājumus) pārsniedz 600 eiro, tie vienlaig jāpievieno deklarācijai – daļa, kas pārsniedz 600 eiro sliksni, tiks automātiski pārceļta uz nākamo trīs gadu deklarācijām.

Atmaksājama summai nav apmēra ierobežojuma.

Kad atmaksu var saņemt ģimenes locekļu vietā

Attaisnotos izdevumus par medicīnu, zobārstniecību, izglītību un bērnu interešu izglītību ir iespējams deklarēt arī par šādiem saviem ģimenes locekļiem:

- ✗ vecāki, vecvecāki, ✗ bērni, mazbērni, ✗ laulātais,
- ✗ audzināšanā paņemts bērns, ja no viņa vecākiem nav iespējams piedzīt uzturnaudu (alimentus) (līdz pilngadības sasniegšanai vai kamēr viņi turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai),
- ✗ nepilngadīgs brālis un māsa, ja viņiem nav darbaspējīgu vecāku (līdz pilngadības sasniegšanai vai kamēr viņi turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai),
- ✗ brālis un māsa ar 1. vai 2.grupas invaliditāti,
- ✗ apgādībā esošu personu apgādājamie,
- ✗ aizbildnībā vai aizgādībā esoša persona.

Par katru ģimenes locekli iespējams deklarēt (pievienot savā deklarācijā) attaisnotos izdevumus par izglītību un ārstniecību līdz 600 eiro apmērā.

Kļūdas, ko pieļauj, aizpildot ienākumu deklarāciju:

- ✗ Nepareizi ievadīta personas informācija: kļūdas tālruna numurā, e-pasta adresē, bankas konta numurā.
- ✗ Kļūdas ar dokumentiem: piemēram, čeks var nesakrist ar taksācijas gadu deklarācijā, kurai tas pievienots.
- ✗ Tāpat iedzīvotāji nereti cenšas kompensējamo izdevumu sarakstā iekļaut preces un pakalpojumus, par kuriem nevar saņemt atlīdzību, piemēram, medikamentus un medicīnas preces.
- ✗ Vēl viena kļūda ir tā, ka, deklarācijā, iekļaujot izdevumus par ģimenes locekļiem (bērniem), tiek aizpildīts tikai viens D4 pielikums. Iesniedzot GID, ir jāaizpilda atsevišķs D4 pielikums par katru personu, par kuru tiek deklarēti attaisnotie izdevumi (čeki).

Svarīgi arī atcerēties, ka nav pareizi, ja, iesniedzot deklarāciju, nodokļu maksātāji nenorāda visus taksācijas gadā gūtos ienākumus, tostarp neapliekamus ienākumus, kuri jādeklarē, ja darījuma summa pārsniedz 10 000 eiro.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus**.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

PĒRKAM
Augošu koku cirsma
un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:
• Veicam bezmaksas konsultācijas;
• Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestigošanā;
• Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsā
Telefoni informācijai: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com.lv

Pārdod

Z/S "Užgava" pārdod graudus, zirņus, kartupeļus: 'Vineta', 'Laura', 'Gala'. Tālr. 29432655.

Z/S "GRAČUĻI" pārdod jaunputnus, dējējvistas. Pieteikumi pa tālr. 29186065.

Pārdod baltas, brūnas dējējvistas, jaunputnus. Bezmaksas piegāde. Tālr. 22845900.

Jaunputni, dējējvistas.
Tālr. 29424509.

Pārdod HM bullīti. Tālr. 29936542.

Skaldīta malka.
Cena 50 EUR/berkubā.
Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem.
Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod labu, skaldītu malku. Ātra piegāde. Tālr. 26425960.

Pārdod malku, sagatavo pēc jūsu pasūtījuma. Cena 35-50 EUR/berkubā.
Tālr. 29198424.

Pārdod grieztu, skaldītu malku.
Tālr. 29196108.

Pārdod labu govi, 3.laktācija, atnesisies aprīlī, slaucama ar aparātu. Tālr. 28363509.

Pārdod privatizētu 3-istabu dzīvokli ar malkas apkuri (piemājas zeme) un garāžu Balvos vai maina pret 1-istabas dzīvokli ar ērtībām.
Tālr. 25650103.

Latvijā audzēta cūkgaļa. Ar piegādi.
Tālr. 26326705.

SIA "RENEM"
iepērk **jaunlopus, liellopus, aitas, piena teliņus**.
Augstas cenas. Visa veida apmaksas.
Informācija pa tālr.
29485520, 26447663.

IEPĒRKAM liellopus!
800 Arīspiem augstas cenas!
62003939
www.karstbalt.lv

Pērk izcirstus mežus (3000 EUR/ha), cirsma, lauksaimniecības zemi.
Tālr. 28282021.

Pērk lapu koku mežu ar zemi.
Tālr. 26630249.

Pērk NOZĪMĪTES, FOTOGRAFĪJAS. Tālr. 26233662.

Pērku mežu, lauksaimniecības zemi. Tālr. 29386009.

Dažādi

Autoskolā "DELTA 9V" 7.martā uzsāk B kategorijas vadītāju kursus.
Tālr. 29208179.

Vēlas nomāt lauksaimniecības zemi vai iegādāties.
Tālr. 28772537.

LOGI. DURVIS – montāža, apdare. Tālr. 26343039, www.balvulogi.lv.

Dūmvadu, dabīgo ventilāciju, apkures ierīču, dūmeju apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana. Logu, durvju montāža. Telpu remontdarbi, Dūmu detektorī. Tālr. 22363236, 20404400.

Pārveidotā gatera pakalpojumi. Griež 3m. Tālr. 25605833.

Dāvina 2 mēnešus vecus kucēnus.
Tālr. 29337617.

Meklē apkopējas darbu Balvos (plkst. 9.00 - 17.00). Tālr. 27185728.

Siltinām mājas ar ekovati, granulām un termoputām.
Tālr. 26748235.

Piedāvā darbu

PIEDĀVĀ DARBU AUGĻU PĀRSTRĀDES CEHĀ Kubulos. Alga no 620 eiro uz rokas.
Tālr. 26525673.

Atvadu vārdi

Balto puteņu virpuļos, ziemas saltajā elpā sastingusi skolotājas, skolu vadītājas, gādīgās mātes, vecmāmiņas, vecvecmāmiņas, lieliska cilvēka dvēselīte. Mūža mierā aizgājusi **EMĪLIJA KONIVĀLE**.

Emilija dzimusi Rēzeknes apriņķa, Kaunatas pagasta Skadeņu ciemā 1932.gada 25.septembrī. Gudrinieku ģimenē viņa bija jaunākā. Ar lielu zinātkāri meitene mācījās Ziedoņu septiņgadīgajā skolā, kuru beidza izcilu un bez iestājeksāmeniem iestājās Rēzeknes pedagoģiskajā skolā. Arī to pabeidza ar izcilību.

Darba gaitas sākās Rugāju vidusskolā, pēc tam Emilija kļuva par direktori Upatnieku astoņgadīgajā skolā. Tajā laikā tika nodibināta ģimene, un pasaulē nāca trīs meitas. Līdztekus darbam un mājas rūpēm Emilija mācījās un pabeidza Liepājas pedagoģisko institūtu ar izcilību. Pēc Upatnieku skolas slēgšanas sākās liels dzīves un darba posms Eglaines septiņgadīgajā skolā, kuru Emilija Konivāle vadīja līdz pensijas gadiem. Viņa palikusi līdzilvēku atmiņā kā spilgta personība, enerģiska, taisnīga vadītāja, radoša pedagoģe un atsaucīga kolēģe. Emilija prata saliedēt skolas saimi gan ikdienas darbā, gan atpūtas brīžos prata radīt svētiskus citiem. Viņas mīlestība bija bērni un ziedi, līdz dzīves pēdējiem brīžiem nezuda interese par apkārtējo pasauli un notikumiem. Izskanējis patiesi skaists un bagāts mūžs. Nenovērtējams ir Emilijas Konivāles ieguldījums Eglaines pamatskolas attīstībā. Mūs sildīs atmiņas un dos spēku darbiem nākotnē.

Par to, ka blakus bijām,
Kopā kādu gabalu gājām
Paldies par to sakām
Un klusi vēlam brīdi šajā –
Saldu dusu mūža mājā. (Aspazija)

EGLAINES PAMATSKOLAS KOLEKTĪVS izsaka visdziļāko līdzjūtību Emilijas tuviniekiem.

Es jau neaizeju,
Es vienmēr būšu puteni, bērzos,
Zvaigznēs un bērnos savos.

(A.Elksne)

Izsaku līdzjūtību **bērniem un tuviniekiem**, pavadot **DZINTRU KOKOREVIČU** mūžībā.
Zina Supe

Kas bijis reiz,
Tas nebūs vairs nekad,
Tas pavasars... Tas brūkļenzieds...
Tas cilvēks... (J.Sirmbārdis)

Kad **DZINTRAS KOKOREVIČAS** dzīves ceļš aizvijies debesu valstībā, izsakām dziļu līdzjūtību **dēliem un tuviniekiem**.

Bijušie klasesbiedri: Ināra, Maija, Maruta, Aija, Romualds

Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne,
Debesu plašumos mīt.

Ne zināt mums stundu, ne brīdi,
Kad dziestoša lejup tā krit.

Dziļā, patiesa līdzjūtība **Valijai Nikutaitei ar ģimeni, kad VĪRAMĀTES** dvēselīte dodas aizsaules dārzos.
Inna, Ilona, Lolita, Gaļina

Dusi saldi zemes klēpī,
Lai tev sapņu nepietrūkst.
Mīļas rokas ziedus noklās,
Un tev silti vienmēr būs.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Valijai Nikutaitei ar ģimeni**, pavadot **VĪRAMĀTI** mūžības ceļā.
Veikala "Zeltrozēs" kolektīvs

Tā aiziet mūsu mīļie, aiziet no ikdienas rūpēm,
Aiziet mierā, klusumā un jaunā dzīvē,

Tuviniekiem vien paliek Viņu sirds siltums un dvēseles gaisma.

Kad acis skumju pilnas... kad brīdis ir tik smags, klusa un patiesa līdzjūtība **Annai un Viktoram Nikutaitim, VĪRAMĀTI, MĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot. Terapijas nodaļas kolektīvs

Tā ir māte – tik skaidra kā diena,
Milas gaismā pār mūžiem kas kvēl.
Tā ir māte, kas katram ir viena,
Kuru zaudējot īsti kļūst žēl.

(A.Balodis)

Patiesa līdzjūtība **Anatolijam Nikutaitim, MĀMIŅU** pēdējā gaitā pavadot.
SIA "INVIK" kolektīvs

Dvēselīte dodas dusēt nogurusi klusi,
Gaismu apkārt starojusi, aizslīd prom uz saules pusi.

Krusta zīmi pārmetusi – pasaulei un bērnu bērniem.
Aiziet dvēselīte klusi, klusi.

Mūsu mierinājuma vārdi un atbalsts sāpju brīdī **dēliem Anatolijam un Viktoram ar ģimenēm, mazdēlam Artjomam, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU, VECVECMĀMIŅU** mūžībā pavadot.
Lidija, Nikolajs, Sveta, Viktors

Pateicības

Nem mūsu mīlestību, lai tev nesalst,
Ņem siltus vārdus aukstā ceļā līdz.

Izsakām vissirsnīgākos pateicības vārdus priesterim Guntaram Skutelam, ērģelniekam Jānim Budevičam, psalmu dziedātājam, katoļu kapu pārzinei Birutai Narubinai. Paldies par morālo atbalstu mājas iedzīvotājiem Abrenes ielā 1, bijušajiem darbabiedriem – melioratoriem un dārza kaimiņiem Strupkām. Lielu paldies sakām apbedīšanas birojam "Smiltājs K" un kafējnicas "Pierobeža" kolektīvam. Sirsnīgu paldies sakām radiem, draugiem, paziņām un bijušajiem Viļakas domes kolēģiem, Aijas klasesbiedriem, kuri bija kopā ar mums šajā skumju un atvadu brīdī, izvadot mūsu mīlo sievu un māti **Luciju Pužuli** mūžības ceļā.
VĪRS, MEITA

Vissirsnīgākā pateicība radiem, draugiem, kaimiņiem un kolēģiem, kuri izteica līdzjūtību, sniedza atbalstu smagajā dzīves brīdī un bija kopā ar mums, pavadot mūžībā mīlo vīru, tēvu, opi **Jāni Ločmeli**.

Liels paldies Rugāju katoļu draudzes prāvestam O.Misjūnam, draudzei, garīgo dziesmu ansamblim "Sonāte", apbedīšanas biroja "Smiltājs" kolektīvam, SIA "Senda Dz" kolektīvam un vadītājam Dz.Sprudzānei, Rugāju pagasta pārvaldes, Rugāju vidusskolas un Balvu Teritoriālās invalīdu biedrības kolektīviem un vadītājam M.Ādubinskai.

TUVINIEKI

Vaduguns
Indekss 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T. 26707934;
Z.LOGINA - T. 29203754; I.ZINKOVSKA - T. 28319682;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS
Iespēstis SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2420